

Raadio

Täielik Euroopa ringhäälingute saatekava 16.—22. detsembrini 1934. a.

Nr. 193 (44)

14. detsembril 1934

IV aastakäik

Teie pühadelauale sobivad kõige paremini konservitööstus RUDOLF ANDERSON'i Tallinn, Kotsebue 3, tel. 440-99 kõrgeväärtusliku saadused nagu President-karbikilud, sprotid, skumbriad, silmud marineeritud, delikatess-kurgid ja teised konservid. Ärge unustage

Konservitööstus Rudolf Anderson, Kotsebue 3
Telefon 440-99

Daamidele suures valikus kübaraid

Moodsat pesu, kaelasalle, kaelakeesid, kleidikaunistusi, sukki, kindaid ja käsitööolõngad. Daamide ja härrade vanade kübarate värvimine ja ümbervormimine.

A. Vaimann'i moeäri
Suur Tartu mnt. 6

S. Trschesnevsky

end. Th. Jegorov

Ostab kõrge hinnast kuld-, hõbedat ja valgeid pandimaja kviltungeid. Müüb odava hinnaga kuld- ja hõbeasju ning laulatussõrmuseid. Tellimiste ja paranduste vastuvõtmine kuld- ja hõbeasjade peale.

Tähelepanu! Urla maja 28 Müürivahe 28 Tähelepanu! Urla maja

KASSAKAPI JA KAALUTÖÖSTUS L. MÖLLER

Tallinn, Nunne 8, telefon 437-16
Tööstus Kotsebue 16 a, telefon 458-97

Valmistab tugeva ehitusega kassakappe ja mitme süsteemilisi kaale. Igasugune remont kassakappide ja kaalude alal täidetakse ruttu ja odavalt.

Raadio

13

Raadio „Kolmteist“
Raekoja plats 13
Telefon 429-28

Raadioapar., grammofonide ja plaatide ost, müük, vahetus, ehitus, parandus, nõuanne. Kõikide firmade raadio-vastuvõtjad, grammofonid ja plaadid

TÄHELEPANU!

Meie 3-lamb. võrk „Rahvavastuvõtja SV 13“ maksab ainult 95 kr.

Jälgige meie vaateakent

J. MIHKELSON

Elektrotehnika tööstus

TALLINN
V. Pärnumnt. 15
Tel. 460-57

Võtab enda peale kõiksuguseid elektrialal olevaid töid, nagu elektrimootorite parandusi ja mähkimisi. Spetsiaal auto- ja raadioakumulaatorite parandus ja laadimine. Magneetode ja kõiksuguste elektriaparaatide parandamine.

Prüugitud elektrimootorite ja dünamode müük.

Hinnad mõõdukad.

RATSEPA'ARI

Max Johanson & Poeg

Rataskaevu 22, Tallinn, tel. 432-89

Lisaks kodumaa riidevalikule saabusid inglise riided uue tolliga

RAADIO VASTUVÕTJATE EHITUS JA PARANDUS

isehitajate abistamine ja igasugused raadio-tehnilised tööd tehakse asjatundlikult ja mõõduka hindadega. Nõuanne tasuta.

RAADIO TÖÖTUBA
RATASKAEVU 14

Loodsail tingimusil ostate

MALESTUSSAMBAID

A·ED·JÜRGENSI

JUURES

·KAUPMEHE T·7·TALLINN·

ASUT·1851

Huvimatk sümfoonilisse muusikasse

18. XII. kell 20.05.

G. Bizet.

Georges (Alexandre Cesar Leopold) Bizet sündis 25. oktoobril 1838 a. Pariisis lauluõpetaja pojana. 9-aastaselt juba pannakse ta Pariisi konservatooriumi õppima. Usinast õppijast sirgub energiline, teadlik, auahne töömee, kes 10-aastase stuudiumi kestes klaveri, orel'i ja kompositsiooni alal omandab meisterlikkuse ni kõik, mis muusikas õpitav, nagu seda muide tõestavad rohked preemiad ja auhinnadki, õppeasutuse ja õpetajate tunnustuse välised märgid, millede osaliseks ta saab. Bizet'ist saab silmapaistev pianist, keda vaid ta ülekaaluvad loomingutungid hoiavad andumast virtuoosikarjäärile.

Konservatooriumi õpinguid kroonib 1857. aastal võidetud „Prix de Rome“ (mitmeaastane stipendium riigi pensionärina Roomas Villa Medici's). Natuke enne seda saavutas Bizet Offenbachi korraldatud võistlusel auhinna oma opereti „Imearst“ eest.

Hellitatud tunnustusest ja auhindadest, pea täis plaane, asub Bizet Rooma. Pedantsuseni hoolas töö ei olnud kuidagi suutnud sumbutada noormehe ande värskest. Ta oli ning jäi instinktimuusikuks, kelle romantilist hingelaadi vetles Schumann. Muusikalise loomingu kõrval Bizet Roomas andis voli oma janule univer-

EESTI MUUSIKA

17. XII. kell 20.05.

Eugen Kapp'i helindeid.

Eugen Kapp (Tallinna Konservatooriumi professor Artur Kapp'i poeg) on sündinud 26. mail 1908 a. Astrahanis (Venemaal). Üldhariduse on saanud Tallinnas, realgümnaasiumis, mille lõpetas 1928. a. Muusikalise hariduse sai Tallinna Konservatooriumis, kus õppis klaverit — alul prof. Ramuli juures ja hiljem prof. Th. Lemba juures — ja ka kompositsiooni prof. A. Kapp'i kompositsiooni klassis, mille lõpetas 1931. aastal.

Eugen Kapp'i suurematest helitöödest võiks nimetada:

Sümfooniline poem „Tasuja“, süit orkestrile (koosneb 4 osast) balletisüit „Kalevipoeg“ ja trio klaverile, viiulile ja tšellole. Tema väiksematest töödest on ilmunud trükis: „Nokturn“ ja „Meloodia“ viiulile ja „Etüüd“ klaverile. Käsikirjas on rida töid tšellole, viiulile, soolo- ja koorilaule, milledest mõned tulevad esmakordsele ettekandele 17. detsembril.

Eugen Kapp kuulub meie noorema generatsiooni lootustäratavamate heliloojate hulka, kelle helindeid on ka mitmetel pidulikudel sündmustel ette kantud.

Noor helilooja
Eugen Kapp

saalse enesearengu järele, uurides võimaliku põhjalikkusega ja innukalt ajalugu, kirjandust, kujutavaid kunste. Siin tärkab temas ka määrav huvi lava ja draamaatilise vormi vastu. Akadeemiline pensionär süveneb teaduslikuks, kõikkülgseks, kultiveerituks kunstnikuks, ühtlasi avastades eneses meloodilise külluse lätted, peenenedes instrumentatsiooni koloriidikusest, andudes enam ja enam eksotismi võludele, mis õieti tähendab tungi elulähedale realismile.

Riigi stipendiaadina Bizet on kohustatud tööga kinnitama oma Roomas veedetud aja viljakust. 1860. aastani ta saadabki Pariisi kaks ooperit, ühe avamängu ja kaks sümfooniat jagu.

Itaaliast tagasi jõudnud, vapustab noort kunstnikku ema surm, kelle küljes ta rippus kogu oma tundliku hingega. Paistab, nagu oleks too hellus, millega Don José ooperis „Carmen“ suhtub oma emasse, otse autobiograafilise päritoluga. Eluraskused ja majanduslikud mured ei jäta siit peale enam Bizet'd maha. Tunnustus ta loomingule jääb küll kodumaal, kodulinnaski truuks, kuid menu, mis talle kindlustaks lähedama elujärje ja muretuma loomingu ja suuri hulki haarav edu jääb tulemata, nagu see on osaks saanud paljudele kuulsustele enne ja pärast Bizet'd. Tõeline edu ja menu tuli alles pärast Bizet' lühikesest (kõigest 37-me aastase) elukäigu lõppu.

3. juunil 1875. aastal, s. o. just täpselt 3 kuud pärast oma küpseima teose, ooperi „Carmen“, esietendust Pariisi koomilises ooperis, ruri Bizet — nagu öeldakse — murest oma meisterteose ebaõnnestumise pärast, kuna see ooper võeti vastu esietendusel õige jahedalt.

Bizet on kirjutanud terve rea oopereid, millest tähtsamad on „Carmen“ ja „Pärlipüüdjad“ ja loonud muusika Daudets' draamale „L'Arlesienne“, mis hiljem ümber tehtud orkestrisüidiks sama (L'Arlesienne) nime all. Viimases avaldub suurejooneliselt Bizet muusikalise ande originaalsus ja jõurikkus, millele lisanduvad ilu ja graatsiikkus. Tema teistest töödest on veel nimetada: dramaatiline avamäng „Patrie“ (isamaa), milles kajastuvad 1870/1871 aasta Saksa-Prantsuse sõja meeleolud, kolm sümfooniat ja süidid „L'Arlesienne II“, „Roma“, „Jeux d'enfants“ (laste mängud).

Peatähtsuse Bizet' loomingus omab ikkagi tema ooper „Carmen“, mis ka autori nimele on toonud ilmakuulsuse, kuid seda küll, nagu juba eelpool tähendatud, alles pärast Bizet' surma.

Kuulus filosoof Nietzsche, kuuldes 1881. aastal Turinis ooperit „Carmen“, ütleb selle kohta järgmist:

„Sellist ma ei ole pidanud võimalikus. Ma olen valmis arvama, et „Carmen“ on parim ooper, mis on olemas ja niikaua kui meie elame püsib ta kõigis Euroopa mängukavades. See muusika näib mulle täiuslikuna. Ta tuleb kergena, paenduvana, täis viisakust. Ta on armastusväärne.“

Nietzsche väljendust „Carmeni“ muusika kohta võime julgesti laiendada kogu Bizet muusikale. On ju tema muusika üldiselt rikas ja täpne ja omab sealjuures haruldast kergust, kinnitades sellega esteetika põhilause: hea on kerge, kõik jumalik jookseb õrnadel jalgadel.

— y.

Saksa ringhäälingu protsess mikrofonis. Nagu nüüd lähemalt kuulda on võimalik seda hiigelprotsessi osaliselt jälgida ka ringhäälingu kaudu. Reportaaž teostatakse heliplaatide abil, mis on üles võetud kohtuistungil. Seks otstarbekas on kohtusaali asetatud neli mikrofonit. Nimelt üks kohtunike ja teine prokurööri ette ja ülejäänud kaks tunnistajate ja kaebaluste juurde. Eriline põrandakate võimaldab võrdlemisi hea akustika. Üks osa publikule määratud ruumist on reserveeritud tehnilisele talitusele.

Tellimishind:

12 kuud Kr. 4.50
6 " " 2.40
3 " " 1.20
1 " " —.40

RAADIO

ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄALEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Narva mnt. 27. Telefon 425-40

Üksiknumber
10 senti

Tellimisi võtavad
vastu kõik posti-
asutised ja talitus
Ilmub
kord nädalas

Täielik Euroopa ringhäälingute saatekava 16. — 22. detsembrini 1934. a.

Nr. 193 (44)

14. detsembril 1934

IV aastakäik

Muljeid vennasrahva ringhäälingust

Dipl. ins. F. Olbrei.

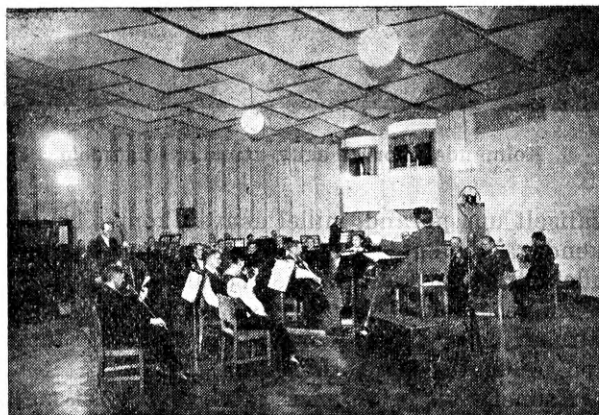
Soome saatejaamade hea kuuldavus ja nende valitud eeskava on põhjastanud Soome ringhäälingule meil suure populaarsuse ja vist pole vennasrahva ühtekuuluvuse tunne ka vist mitte päris tähtsusetu teguriks olnud nende soojade sidemete loomisel, missugused valitsevad meie mõlemi maa-de ringhäälingute vahel juba nende loomispäivist alates.

Soome ringhäälingus on teostunud hiljuti suu-reulatuslik ümbersünd: ta on de facto riigistatud, alles jättes organisatsioonile eraettevõtte iseloomu, aktsiaseltsi konstruktsiooniga, kuid 90% osatähtedest kuuluvad riigile ja ülejäänud kultuurilistele ja seltskondlikkudele organisatsioonidele.

Seega on Soome ringhäälingu praegune olukord väliselt väga sarnane meie ringhäälingu omale. Siiski on mõlemi ringhäälingu korraldamises määratu vahe.

Riigi Ringhääling tegutseb meil valitsuse poolt määratud kindla põhikapitaliga, millega tuleb ehitada saatejaamad ja sisseseaded. Soome o/ü Ringhäälingu põhikapital on paindub ja enam-vähem määramatu ja selle moodustavad peamiselt kõik senini postivalitsusele kuulunud ringhäälingu saatejaamad (arvult 8). Sellele lisaks tuleb veel praegu ehitusel olev Lahti hiigelsaatja 220 KW antennis ja uus moodsa sisustusega saatehoone Helsingis. Peale selle kõik muud saatejaamadele vajalikud

saateruumid teistes linnades. Kõik nende ehituskulud määratakse riigi eelarvega. Ringhäälingu jooksvatest sissetulekutest, missugused ulatusid 1933. aastal umbes 5 miljoni Soome margani (ca 400.000 kr) kaetakse kõik saatejaamade ja saatekavade kulud.

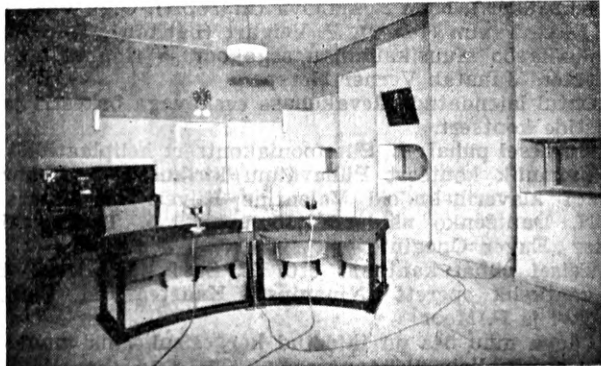
Suur orkestristuudio Soome ringhäälingu uues hoones

Meie sellekordse huvimatka peamiseks eesmärgiks oli tutvumine uue kesksaatehoonega (Yleisradiotalo) Helsingis, Fabiankatul 15 — seega päriselt Helsingi tsentrumis.

Suurepäraline maitseka fassaadiga hoone on kunagi ehitatud pangahooneks. Kuna pank sattus raskustesse, siis läks hoone 3½ miljoni S. marga eest o/y Yleisradio kätte ja ehitati põhjalikult ümber Soome arhitekt Eino Schroderuse poolt o/y Yleisradio tehniliste juhtide dipl. ins. Laakso ja prof. Ylostalo näpunäidete kohaselt.

Juba pealiskaudne hoonega tutvunemine jätab mulje, et ümberehitus on teostatud suure asjatundmisega ja armastusega asja vastu. Rääkimata ruumide ülimatest sisustusest, milles soomlased kahtlematult suured meistrid, on suudetud ka ruumide paigutusega selleks mitte ehitatud hoonesse leida parimat lahendust.

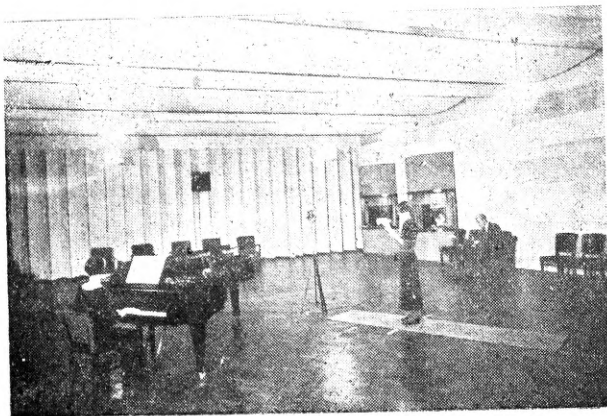
Suur neljakordne hoone on täielikult rakenda-

Eristuudio kuuldemängude ülekanneteks

tud ringhäälingu ülesannetele. Kõige ülemisel korral asub Ringhäälingu juhatus, büroo- ja koosolekute ruumid mitmesugustele komisjonele ja nõukogule. Samal korral on ka ringhäälingu tehniline talitus: võimendajate ja saatejuhtmete jaotusruum.

Järgmisel korral asub üks suur saateruum põrandapinnaga 11,5 × 15,5 m ja 4,8 m kõrge, üks vähem stuudio kuuldemängude jaoks ja kaks üsna väikest kõnelejate stuudiot. Teisel korral asub suur orkestristuudio 11,5 × 15,5 m, 5,5 m kõrge ja rida mitmesuguse suurusega oote ja puhkeruume, kabinet üksikute osakondade juhtidele, lauljaile jne. Teise ja kolmanda korra vahele on ehitatud

Kolmandal korral asuv stuudio solistidele

osaliselt uus põrand, millel asuvad kontrollruumid akendega üksikutesse stuudiotesse tehniliste kontrollametnike ja kuulutajate (speakerite) jaoks.

Kõige alumisel korral asuvad ruumid raadionäituse jaoks, laboratooriumi ja töökoja ruumid, laod, raamatu- ja nootidekogud jne.

Esimene visiit ruumes jätab mulje, et majas leidub väga palju kõrvalisi ruume, oote- ja puhkeruume, isegi baarilettidega saale ja kohvijoomise ruume mitmesuguses suuruses.

See on ka täiesti nii, kuid arvesse võttes neid eritingimusi, milles tuleb töötada Soome ringhäälingul, on see kõrvalruumide hulk suureks väärtuseks uuele saatehoonele.

Soome ringhääling saadab normaalselt 2, sageli ka 3 paralleelset saatekava ja kõigi nende tegelaste äramahutamiseks ei olegi kõrvalisi ruume üleliia palju.

Soome ringhääling on, nagu pea terve riiklik elu, kahekeeleline ja seepärast tuleb alati korraldada osa saatjate kaudu rootsikeelset, osa saatjate kaudu soomekeelset eeskava. Soome võtab ka osa kaunis suurel määral rahvusvaheliste saatekavade korraldamisest ja seepärast on arusaadav ka vajadus kolme iseseisva saatekava korraldamisvõimaluse järele.

See ringhäälingu toimetamise iseäraldus tingib ka stuudio tehnilise lülituskava erilise komplikatsiooni, et oleks välditav automaatselt igasugune eksitus lülitamisel. Igas üksikus kontrollbok-

sis, samuti kõnelejaruumis on tulesignaaliga näha missuguses saateeadme osas läheb saatekava.

Kõige huvitavamaks osaks terves hoones on loomulikult saateruumide akustiline isolatsioon ja vastukaja (reverberatsiooni) reguleerimine vastavalt saateruumide dimensioonidele.

Akustilised probleemid stuudiote sisustuses on juba ammugi muutunud puht subjektiivselt hindamisviisilt objektiivseks, mõõtmiste abil lahendatavaks ja iga ruumi jaoks on leitav optimaalne vastukõla kestvus, millega pääsevad ettekanded paremini mõjule. Vastukõla kestvust ja studioruumide akustilisi omadusi ei reguleerita juba ammugi enam liikuvate eesriiete abil, vaid kindlate, vineerist, insuliidist, masoniidist, või muust tänapäeva ehitustehnikas väga laialdaselt kasutatavate isoleerplaatide abil. Kõige pealt püütakse ruumist kaotada geomeetriliselt paralleelsed pinnad — laed ehitatakse enam-vähem luuleliste figuratsiooniga, nagu seda võib selgesti näha ka piltidel. Suure orkestristuudio lagi on kaetud reeglipäraste püramiididega, millede tahud on vaheldumisi vineerist ja insuliidist (tselloteksist). Stuudio seintest on vaid üks sile müür, ja nimelt see sein, mille ette on asetatud ettekandja orkester, solist jne. Külgseinad on kaetud astmeliselt paigutatud tselloteks ja vineer tahvlitega.

Vastassein näeb aga välja nagu harmooniku lõõts. Sumbutus (tselloteks) ja kõlapindade (vineer) kombineerimisega saavutatakse ruumis igasugune soovitatav vastukõla kestvus, missugust mõõdetakse eriliste mõõtparaadega. Sajad mõõtmiskõverad, mida on koostanud Soome ringhäälingu insenerid mõõtmiste tulemusina, annavad pildi sellest põhjalikust ja suurest tööst, mida on tehtud ära stuudiotest.

Mitte vähema tähtsusega pole ka heli isolatsiooni küsimus üksikute ruumide vahel. Saate- ja kontrollruumide ukсед meenutavad pigemini rakkapi, kui eluruumide uksi.

(Jätkub.)

TÄHTSAMAIK ÜLEKANDEID PÜHADE- AEGSES SAATEKAVAS

Jõulu laupäeval, s. o. 24. det. tuleb ettekandmisele Sait-Saënsi „Jõuluoratorium“. Kaastegevad: Helmi Betlem (sopr.), Nina Romanova (m.-sopr.), Olga Vääter (alt), Al. Tamm (tenor), V. Veigart (bariton), Tallinna Koolinoorsoo Muusikahinguga segakoor ja ringhäälingu orkester. Juhatab Verner Nerep.

Õhtul laiendatud päevakohase eeskavaga orkestri ja solistide kontsert.

Esimisel pühal: 1. Sümfooniakontsert heliplaatidelt. 2. Vaimulik kontsert Pühavaimu kirikust. 3. Franz Liszt'i klaverihelindeid Valentine Riivesi ettekandes. 4. N. Dantšenko näidend „Jõulupuu“. 5. Tšaikovski ooper „Eugen Onegin“.

Teisel pühal kantakse ette K. Savi kompilleeritud ühevaatuslik operett „Ninanips“. Kaasteg.: M. Laid, K. Savi ja F. Moor.

Päeva muu osa on täidetud kergesisulisema muusikaga ja sõnaliste ülekannetega.

G. F. Händel'i oratooriumi „Messiase“ 1. osa ettekanne

16. XII. kell 18.00

Oratooriumist üldse.

Oratoorium on suurem muusika-dramaatiline helitöö jutustava iseloomuga, milles väljendatakse kas mõnda pühakirja episoodi (vaimulik oratoorium) või jälle ajaloolist sündmust või eepilis-luulelist lugu (ilmalik oratoorium). Oratooriumis sünnib sisu edasiandmine jutustavalt, sellel puudub igasugune dramaatiline tegevus; esiletoomine sünnib kontserdi ettekande kujul. Oratoorium sarnaneb oma muusikalise vormi ja ülesehituse poolest ooperile, millel puudub tegevus, dekoratsioon ja tegelaste väline ümberkujundamine vastavatesse osadesse. Oratooriumi nimetus tekkis Itaalias XVI aastasajal, kus kloostris palvesaali nimetati „oratorio'ks“. Rooma preester Philipp Neri (1515—1595) tõi tavalistesse pühakirja lugemistesse ja seletustesse muusikalised ettekanded: soolod, koorid jne. Need muusikalised numbrid võtsid ajajooksul teatava vormi ja hakati neid nimetama ettekande koha järele oratooriumideks. Händel andis saja aastase arenemise järele oratooriumile muusikakunstile vormi ja sisu ja tõstis selle oma tööd suurejoonelisele, seni ületamata tasemele.

Händelist üldse.

Georg Friedrich Händel sündis Halle linnas Saksamaal 23. veebr. 1685. a. Vanemad tahtsid temast teha juristi, kuid loomusunnil sai temast muusikamees ja Johann Sebastian Bach kõrval 18. aastasaja suurim helilooja. Oma noorpõlves õnnestus temal kolme aasta jooksul tegutseda Itaalias. See maa oma muusikaliste traditsioonidega, oma vokaalse ja instrumentaalse kultuuriga mõjus noore hiilgava annetega heliloojale väga õnnelikult; andis ta loomingule juurde palju värskust, eriti vabalt voolavat meloodilist ilu ja aitas tal vabaneda tolleaegse saksa raskepärasest kontrapunkti skolastikast. Oma pärastise elu, alates 1712. aastast, elas Händel Inglismaal.

Händel oma loomingu alul kirjutas oopereid, kuid see ei rahuldanud teda; ta otsis ülevamat ainet, lihtsamat lavalist ettekannet ja suuremat vabadust muusikale. Selle võimsa materjali leidis Händel pühakirjast ja kavatses alul kirjutada vaimulikke oopereid piibli süžeedele. Et aga vaimulik seisus oli kindlalt selle vastu, et kanda näitelavale piibli isikuid, jäi Händel peatuma oratooriumile, kus lava puudumise tõttu avanes suur vabadus jutustava, eepilise muusika arendamiseks. Pahandustest hoidumiseks vaimuliku seisuse liigetega, kellega tal oli vahekorid teravaks läinud vaimulikkude ooperite mõtte juures, läks Händel Dublini, kus ta 1740 a. lõi oma geniaalsema oratooriumi „Messias“. Sellest ajast alates, see on 56-dast kuni 66-da eluaastani kirjutas ta veel üle 10 vaimuliku oratooriumi.

Elu lõpul hakkas Händel pimedaks jääma, kuid seepeale vaatamata jätkas ta oratooriumide ettekandmist

oma viimaste elupäevadeni. Ta suri Londonis 14. aprillil 1759. a.

Händel on kirjutanud üldse 42 ooperit, 26 oratooriumi (nendest 17 vaimuliku ja 9 ilmaliku sisuga), orkestrikontserte ja kontserte keelpille orkestrile ning veel rida vähemaid helitöid.

Tähtsama osa tema loomingust moodustavad oratooriumid. Händeli oratooriumis mängib tähtsat osa usuiline element. Selle saavutamiseks võttis Händel oma muusikalise loomingu materjali peaaegselt piiblist. Händeli oratooriumis ei etenda peaosas mitte mingisuguseid isikuid, vaid terve rahvas, keda juhivad Kõigekõrgema tahtmisel tõusnud üksikud isikud. Selle asjaolu tõttu ei ole oratooriumis tähelepanu koondatud soolosaadele, vaid jõulisele koorile, mis esitab rahva häält.

G. F. Händel'i oratoorium „Messias“.

Händel on oratooriumi suurmeister ja „Messias“ tema kõige tähtsam ja mõjuvam oratoorium; seda loetakse õigusega Händeli parimaks tööks. Selles on ka kõige tugevamalt väljendatud Händeli loomingu heroismi idee: siin on kangelaste kangelaseks Lunastaja, kes oma surmaga ei päästnud mitte üksi rahva, vaid kogu inimkonna patust, põrgust ja surmast.

Oratooriumi tekst, mille Händel piibli järele ise kokku seadis, jutustab Jeesuse sündimisest, elust, kannatusest, surmast ja lunastamisest. See on elavates tundeilistes helivärvides kujutatud terve meie õnnistegija eepo, traagika ja lõpuks suur lunastamise idee. Siia on koondunud terve ristiusu ajalugu: oratoorium, mis koosneb kolmest osast, algab selle aja kujutamise, mil maailmas polnud veel kujutlust Messiasest ja lõpeb ülestõusmise momendiga.

Millise andumuse ja innuga Händel selle oratooriumi juurde asus, näitab see, et ta kirjutas valmis kogu oratooriumi partituuri 21 päevaga. Käsikirjas leiduvate kuupäevade järele (käsikiri on Londoni kuninglikus muuseumis) võib näha, et eelmisi osi harjutati, kuna järgmisi alles komponeeriti — nii on viimane osa lõpetatud 12. septembril, kuna oratooriumi ettekanne oli juba kahe päeva pärast — 14. septembril 1741. a. Alates sellest ajast juhatas Händel ise selle oratooriumi ettekannet kuni surmani kokku 34 korda. Viimast korda teostas ta selle ettekande ainult kaheksa päeva enne surma.

„Messiase“ ees kummardub terve maailm. Otse jumaldavad teda aga inglased, sest „Messias“ kantakse ette ka praegu Inglismaal lõpmata sagedasti, eriti heategevuse otstarbel (nagu seda Händel tegi ka oratooriumi esiettekandega, mille sissetulek oli määratud vaeslaste varjupaiga toetamiseks). See oratoorium on saanud nagu möödapääsemata osaks inglaste rahvuskultuuri eetilise-kunstilises kasvatuses.

— y.

KAS TEIL ON TEADA . . .

. . . et Rootsis on 11,5% kogu rahvast vastuvõtjate omanikud?

. . . et maailma kõrgeim saatja asub Summit'is, Kalifornias, Sierra Nevada läänerannal 2100 m kõrgusel üle merepinna? Saatja annab ilmastikuteateid ja peab ühendust lennukitega.

. . . et kõikidesse Inglise ehitatavatesse Ford autodesse monteeritakse sisse ka kohe raadio-vastuvõtjad?

. . . et 18 detsembril s. a. möödub 8 aastat, mil Raadio Ringhääling Tallinnas saatis eetrisse oma esimesi laineid 0,7 kW-se võimsusega antennis ja et esimesteks

hallomeesteks olid vaheldumisi h-rd Oll-Reinson ja Aleksander Tamm.

. . . et sel aastal möödus 10 aastat, mil Eestis anti edasi esimest korda ringhäälingu ülekannet? Ülekannet toimus Haapsalu raadiojaama kaudu 11. mail 2500 m lainel. Asja algatajaks oli postivalitsuse raadiojaamade ülem E. Laurmann.

. . . et Prantsuses, mis oli seni loatakuulajate „paradiisiks“ on postiministri poolt antud vali käsk, jälgida kõiki loatakuulajaid ja neid võtta kohtulikule vastutusele?

Peilimine ultralühilainete abil

Juba 25 aasta eest kasutati traaditu telegraafi juures suunantenni kiirgamist peilimisotstarbeks. Saatja koosnes tolkorral kahest täisnurga all ristlevast suunantennist, milledest üks saatis näiteks morsetähte a (· —) ja teine morsetähte n (— ·). Kui nüüd vastuvõtja, mis oli asetatud näiteks mõnele laevale, asus ristatud antennide sümmeetriajoonel, siis kostis vastuvõtjas kogu aeg kestev heli. Kui aga laev kaldus sellest joonest ühele poole, siis oli kuulda ainult punktid, kui aga teisele poole — siis vaheaegadega kriipsud. Seega oli võimalik päris korralikult hoida õiget sõidukursi. Praktikas ei osutunud aga selline seadeldis küllalt otstarbekohaseks. Liiatigi nõudis suhteliselt pikkadel lainetel töötamine suure ja kuluka antenni ehitamist.

Põhjaliku muudatuse tõi olukorda lühilainete tarvitusele võtmine. Nüüd on juba kõik suuremad ookeania-laevad varustatud peilimisseadmetega, nii et isegi tihedas udus ja võrdlemisi suurtes kaugustes saatejaamast on võimalik hoida laeva sõidukursi.

Kuigi lühilaine-peilimine merelaevade juures — loomulikult on ka õhulaevad varustatud peilimisseadmetega — väljaehituse ja käsitamise mõttes ei paku mingit raskust, tekivad siiski lennukite varustamisel selliste seadmetega teatud raskused, kuna siin tuleb kõne alla seadme kaal ja käsitamiskihtsus. Siin võivad hea eduga tulla kasutamisele ultralühilained, s. o. lained alla 10 meetri, kuna sellistel lainetel töötavad aparatuurid on väikesed ja kaalult kerged. Ultralühilained on selles suhtes ideaalsed, et nad levivad helgiheitja kiirtekimbukujuliselt ja lasevad end hästi moduleerida. Seega võib neid sarnaselt valgusele kasutada signaalvahendina, ainult selle paremusega, et nende juures pole märgatavat absorptsiooni udust läbi tungides. Peilimisseade ise töötab järgmiselt:

Tuletornis on üksteise kõrvale monteeritud kolm peeglit, milliste fookustesse on paigutatud ultralühilaine-saatjad. Igaüks neist kolmest saatjast töötab teatud kitsale sektorile, saates välja samuti erilisi morsemärke, mis on tuttavad sõitvale laevale. Seega vastu-

võtjaam teab, millist neist kolmest ta vastu võtab ja võib end kergesti hoida keskmisel sektoril. Seega on antud sama peilimisvõimalus, mida kasutataksegi signaalituledena sadama sissesõitudel jne. Vahe seisab vaid selles, et esimene peilimisviis võimaldab laeva juhtimist ka tihedamais udus, millest tavaline valgus üldse läbi ei tungi.

Vastuvõtja käsitamine on äärmiselt lihtne ja teda võib ehitada kaalult väga kergena. On koguni võimalik erilampide kasutamisel vastuvõtja ehitada taskuaparaadina.

Loomulikult ei piirdu ultralühilaine-peilimine ainult toodud näitega, vaid teda on võimalik väga otstarbekohaselt ära kasutada merelaevade navigatsiooni juures. Edasi on võimalus varustada sõidukit ka peilimissaatjaga (omaa eriti suure tähtsuse lennukite juures), nii et saab pidada sidet üksteise vahel ja samuti ka maaga. Saateseadeldist võiks laevale asetada nii, et kaptenisilla lähedusse, nii vasak- kui ka parempoolsesse külge asetada üks ultralühilaine-saatja, mis saadab oma sektorile kitsa kiirtekimbu vastavalt endistele optilistele signaalidele (punane ja roheline). Suuremate laevade juures peab pidama silmas lainepikkuse suhet üldiste pindadega, nii et ka lihtsate vahenditega on vastuvõtt mõlemal sektoril võimalik. Loomulikult saab ultralühilaine-peilimisega saavutada kaugusi, mis vastavad optilisele silmapiirile. Sealjuures on olukorrad lennukite juures soodsamad, kuna nad liiguvad maapinnast hulga kõrgemal, nii et juba üsna väikeste võimsustega on suudetud saavutada kuni 50-kilomeetrilisi kaugusi.

Nagu teatud tonnažiga laevadel peavad olema saate- ja vastuvõtuseadmed, nii ka kõik lennukid peaksid olema varustatud traaditu peilimisseadmega. Eriti suuri kasutamisevõimalusi pakuvad siin ultralühilained, kuna nad on suutelised ka udust läbi tungima, võimaldades seega täpset peilimist, mis on olulise tähtsusega just lennuasjanduses.

EESTI RINGHÄÄLING 8-AASTANE

18. detsembril k. a. võib Eesti ringhääling pühitseda oma 8-at aastapäeva. Sel päeval möödub täpselt kaheksa aastat, kui O Ü Raadio Ringhäälingule kuuluva Kopli saatja kaudu saadeti eetrisse esimene eeskava. Kaheksa aasta kestel on väikesest mõnesaja-vatilisest saatjast kasvanud välja enam kui 20-kordse võimsusega saatja Lasnamäel. Ringhäälingu riigistamisel on kerkinud akuutselt päevakorraale uue ja ajanõuetele vastava saatja ehitamine. Tabaks loota, et meie ringhäälingu 9-dal aastapäeval töötab juba uus suursaatja ja ringhäälingu-kuulajate pere on kasvanud mitmekordseks.

IM. KALMANI OPERETT „BAJADEER“

21. XII. kell 20.05.

Lühike sisukokkuvõte.

Opereti I vaatuse toimub Chatelet teatri loožide vestibüülis. Prints Radjami Lahore'ist tuleb opereti esietendusele ja armub opereti primadonnasse Odetta Darimonde'i. Prints suudab eht indiaaliku hüpnoosiga ka Darimonde panna huvi tundma enda vastu ja kutsub ta pärast etenduse lõppu koos suure seltskonnaga oma lossi lõbutsema.

II vaatuse tegevus sünnibki prints Radjami uhkesti sisustatud lossis täis lõbu ja ülevat meeleolu. Vahepeal on aga prints Radjamile tuletatud meelde, et ta lähemal päevil saab 30-aastaseks ja kui ta selleks päevaks pole veel jõudnud abielluda, siis tema maa seaduste järele kaotab ta õiguse Lahore trooni peale. Printsile

tuleb päästev idee: ta võib ju Odetta Darimonde'iga abielluda. Kas aga Odetta tahab? Odetta armuavalduste tõttu on prints Radjami arvamusel, et Odetta on nõus abielluma temaga, kuid II vaatuse lõpul Darimonde ütleb, et see on kõik olnud vaid teesklemine ja on pealegi sündinud hüpnoosi all ja et ta on kogenud naine, kellele ei meeldi säärane vägivaldne kosimisviis.

III vaatuse tegevuskohaks on Pariisi väikese hotelli elegantne baar. On möödunud kolm kuud. Odetta Darimonde armastab siiski tõeliselt printsi, kuid ta ei taha seda printsile endale ega kellelegi teisele öelda. Prints aga istub järjekindlalt igal etendusel oma loožis ja jälgib sealt opereti ettekandmist, milles Odetta Darimonde esineb bajadeerina. Klaki juht Pimprinette korraldab asja nii, et prints ja Darimonde teineteist niioelda „leivad“ ja seega lavastavad opereti „Bajadeer“ (mida Darimonde mängis ka laval) III vaatuse elus.

HISPAANIA JUUBEL

Möödunud kuul pühitses Hispaania ringhääling oma kümnendat aastapäeva. 7. novembril 1924. a. kanti üle esimene eeskava hotell Colon'ist Barcelonas. Saadet korraldav ühing sai hiljem omale nimeks: „Radio Asociação de Catalungo“. Käesoleval hetkel on Barcelonal kaks saatjat: EAI1 ja EAI15. Viimane neist ongi mainitud esimese saateühingu saatja. Juubelpäeva eeskava vastas täpselt esimese päeva ülekandele. Kogu pidulikkude ülekannet transleerisid muidugi kõik Hispaania saatjad. Madridi lühilaine-saatja kaudu anti kogu kava edasi isegi Ameerikasse.

Euroopa saatjate saatekavad

16.—22. detsembrini 1934

Saatja järele on märgitud esimesena lainepikkus m, teisena sagedus kHz ja kolmandana võimsus kW

JALANÕUD

ON VIIMASE MOE JA UUSIMA VALMISTUSVIISI SAADUSED

Pühap. 16. dets.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
Tallinn-Lasnamäe

8.30 äratusmäng
8.35 võimlemine (Ernst Idla)
9.05 hommikukontsert heliplaadidelt
9.55 jumalateenistus E. Apostliku-usu Issanda-Muutmise peakirikust. Lõpuks heliplaate

12.30 Põllutöökoja maanoorte eriteadja agr. A. Eckbaum: Maanoorte liikumise päevaküsimusi

13.00 põllumajanduslikke teateid

13.10 lõunane kontsert. Juhatab R. Palm. Sekstett: Lincke, Avamäng komöödiale; Stolz, pop. op. „Üks ainus õõ“; Gillet, valss „Kaotatud õnn“; Mayne, Meloodia; Luigini, Egiptuse ballett; Raimann, karakterpala „Kohvijutt“; Urbach, marss „Rahukellad“

14.00—14.30 ETK juhataja J. Nihtig: Ühis-kaubanduse areng

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 E. Grieg, Lüüriiline süit, op. 54 (heliplaadid). Royal Albert Hall orkester. Juh. Sir Landon Ronald

18.00 G. F. Händel. I osa oratooriumist „Messias“. (Ülekanne Pühavaimu kirikust). Kaastegevad: Olga Pressnikoff (sopran), Jenny Siimon (alt), Herman Pihl (tenor), Friedrich Zvetkov (bass), koor ja orkester. Juhatab Paul Pressnikoff

19.15 päevauudiseid

19.30 lugemistund. Sergius Lipp esitab August Mälk'i novelli „Aegund õnn“

20.00 ajanäitaja õiendus

20.01 ülekanne Tartust

20.05 Eesti Mandolinistide Klubi orkestri kontsert. Juhatab H. Narva. H. Djens, avamäng „Kauge isamaa“; Yoshitomo, Jaapani laternate-tants; C. Mens, must-lasintermetso „Zingeresco“; E. Waldteufel, valss „Kõige armsam“; Conradi, avamäng „Berliin, kuis ta nutab ja naerab“; E. Liinev, Kalurite tants; Sousa, marss „Ameerika lipu all“

21.00 kirjanik Eduard Hubel: Tähelepan-davamaid tänavu-sügisese eesti kirjan-duslikke uudiseid

21.30 vana tantsumuusikat heliplaadidelt

22.00 moodsat tantsumuusikat heliplaati-delt

22.30—23.00 Artur Adsoni esperantokeelne loeng: Eesti teater

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

8.30 ülekanne Tallinnast

10.00 jumalateenistus Maarja kirikust Lõpuks heliplaate

12.30 ülekanne Tallinnast

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 ülekanne Tallinnast

20.01 ilmateade

20.05 ülekanne Tallinnast

Helsingi 335,2 / 895 / 10

Lahti 1807,2 / 166 / 40

8.45 võimlemine meestele

9.15 võimlemine naistele

10.00 soomekeelne jumalateenistus

11.45 päevauudiseid

12.00 lõunakontsert. Kavas rootsi muusi-kat. Berwald: avam. „Estrella di Soria“.

Roman (arr. Rosenberg): Roman-par-tita c-moll. Alfven: karjase tants bal-letist „Mäekuningas“. Rosenberg: Saa-temuusikat

12.50 ilmateade ★ 12.59 õige aeg

13.00 rootsikeelne jumalateenistus

14.30 Helsingi linnaork. rahvakontsert

16.00 rootsikeelne jumalat. lastele

17.00 heliplaate: stseene oopereist „Car-men“, „Simson ja Delila“ ja „Boheme“, kuulsaid viuldajaid ja Marek Weberi ork. ettek.

18.15 kõne ★ 18.35 laule klaveri saatel

18.59 aeg, ilmateade

19.10 ja 19.30 vestlusi

19.40 ringh. ork. kontsert. Saint-Saëns: avam. „Kollane printsess“. Gounod: mel. oop. „Faust“

20.15 retsitatsioon

20.35 seletusi järgnevale kontserdile

20.50 sõjaväeork. kontsert. Tšaikovski: VI sümfoonia (Adagio — Alllegro non troppo — Allegro con grazia — Allegro molto vivace — Finale: Adagio Lamen-toso)

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

10.20—11.00 Joh. Seb. Bach: Kontsert d-moll klaverile ja ork. (helipl.)

12.00—13.45 jumalateenistus

14.30—16.00 kontsert. Lindberg: Pidulik pclonees, op. 12. Halvorsen: Süit. — Laule — Debussy: a) Ballaad; b) Tants. Tšaikovski: muus. oop. „Eugen Onegin“.

Grieg: Sümfoonilised tantsud op. 64

16.30—17.00 laule klaveri saatel

18.05—18.30 heliplaate

19.00 õhtune jumalateenistus

20.30—21.00 klaverikonts. Frumerie: Imp-ressionid. Brahms: Ballaad d-moll. Schumann: a) Öhtul; b) Rohutirtsud

21.50 kammerkontsert. Arenski: Variat-sioonid Tšaikovski teemal. Lundvik: Süit keelp.-orkestrile. Riisager: Concer-tino trompetile ja keelp.-orkestrile. Moz-art: Serenaad g-duur keelp.-orkestrile

23.00—24.00 ajaviitemuusika. Glinka: ava-mäng „Ruslan ja Ludmilla“. Kalman: Külalapsed, valss. R. Wagner: muus. oop. „Meisterlauljad“. Gounod: Judex.

Blauuw: Mängutoos. Leoncavallo: Zin-gari. Lehar: muus. op. „Naeratuste maa“. Fučík: Florentiini marss

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

16.00—18.00 instrumentaal-ansambli konts.

★ 21.15—21.30 laule ★ 21.30—22.00 Lum-bye helindite kontsert ★ 22.00—22.20 kla-veripalu ★ 22.20—22.50 prantsuse muus. ringh. orkestri ettek. Kavas: Rameau, Couperin ★ 23.00—23.30 Tšaikovski bal-let: muus. ork. ettek. ★ 24.00—1.30 mood-ne tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 200

9.45—10.00 helipl. ★ 12.45—13.00 Viini valsse ★ 13.30—13.50 ettek. oreil

Inglise eeskava

14.00 segakonts. ★ 14.30 tantsum. ★ 15.30 helipl. ★ 16.00 tantsumuus. ★ 16.30 heli-pl. ★ 17.00 segakontsert ★ 17.30—18.00 ajav.-muus. ★ 19.00—19.30 helipl. ★ 20.00 segakonts. ★ 20.45 helipl. ★ 21.00 tant-sumuus. ★ 21.30—21.45 segakontsert ★ 23.00—23.15 tantsumuus. ★ 23.45 sega-kontsert ★ 24.00 ajaviite- ja tantsumuus.

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

9.10—9.30 kontsert heliplaadidelt

9.40 kontsert helipl. Belioz: avam. „Ben-venuto Cellini“. Bach-Gounod: Ave Ma-ria. Franck: Panis Angelicus. Franck: Sümfoonia d-moll.

11.00—12.55 jumalateenistus

13.30 muusikat lastele

Välja lõigata ja postkaardile liimida

Ajakirja „RAADIO“ toimetusele, Tallinn, Narva mnt. 27

Ringhäälingu saatenädal 9.—15. detsembrini

Parima esineja, muusikapala, kuuldemängu jne. nimi:

Kuulaja elukoht (linn või maa):

Nimi (soovikorral)

Levitage „Raadio“ ajakirja!

14.00—15.00 laastetund
 15.30—16.00 ajaviitemuusika helipl.
 17.00—18.15 vaimulik kontsert. Kavas läti kompon. helit. orel, meeskvarleti, koori ja ork. ettek.
 19.45—20.15 läti laule kahekordse meeskvarleti ettekandes
 20.45—21.05 läti ja eesti laule (Amanda Liberts-Rebane).
 21.20—22.00 instrumentaalmuusika helipl.
 22.15—24.00 tantsumuusika heliplaadidelt.
Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
 10.00 koraal ★ 10.03, 10.22 ja 10.40 helipl.
 11.00 Karbovitz'i laule helipl.
 11.30 jumalateenistus
 12.57 aeg, Krakovi fanfaarid
 13.15—15.00 kontsert Varssavi konservatooriumist. Kaasteg.: Filharm. ork. ja solistid
 15.00—16.00 ajaviitemuusika helipl.
 16.15—16.25 heliplaate
 16.35—16.45 Jurandi koori ettek. helipl.
 16.20—17.45 viiuli ettek. (J. Veissenberg).
 Locatelli: Sonata f-moll. Wagner-Wilhelmi: Albumleht. Kreisler: Gitana
 18.00—18.50 laule koori ja tenori ettek.
 20.00 orelkontsert. Kavas XV ja XVI saj. saksa ja flaami komponistid
 20.35—20.42 R. Tauberi ettek. helipl.
 21.00 poola viise ja tantse ringh. orkestri ettekandes
 21.30—21.45 ajaviitemuusika kolmel klaveril (heliplaadidelt)
 22.00—23.30 lõbus eeskava
 23.30—24.00 ja 0.05 tantsumuusika dancing „Polonia'st“
Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 16.45—18.25 ajaviitemuusika. Blankenburg: Marss. Scassola: Süit. Fučík: Talvetormid, valss. Becce: a) Serenata amorosa. b) Armastuslegend. Joh. Strauss: meloodiaid „Kevadõhust“. Delibes: Allik, balletisüit. Liszt: Ungari rapsoonia nr. 2. Lincke: avamäng „Gasanova“. Teike: Marss. Vaheajal, ca. 17.30 kõne
 18.50—19.15 itaalia ja vene laulud baritoni ettekandes
 20.00—20.30 intermetsoosid klaver. Brahms: a) Intermetsoo a-duur; b) Intermetsoo c-duur. Schumann: Romanss fis-duur. Schubert: Impromptu as-duur. Chopin: Impromptu fis-duur
 21.00—21.30 poola rahvalaulud ja -tantsud (ülekan. Varssavist)
 21.30—22.00 tantsumuusika Kopenhaagenist
 22.00 mustlasmuus. Budapestist
 22.30—23.15 Saksa ringhäälingu 9. meisterskontsert. Mängib Gustav Havemann. Beethoven: Kontsert viiulile ja ork. d-duur
 23.45—1.30 öömuusika
Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
 7.35—9.00 Hamburgi sadamakontsert
 12.30—13.20 Olümpia-pidu 1936. a. treeningmeeskonnale
 13.30—13.55 lõunakontsert. Jensen: Ständchen. Coleridge-Taylor: Väike kontsert-pi. la. Svendsen: Peopolonees
 14.05—15.00 uusi tantsuviise
 15.45—16.30 muus. Puccini ooperist (heliplaadidelt)
 17.00—18.30 ajaviitemuus. Königsbergist (v. Heilsberg)
 19.00—19.30 saksa rahvalaule ja rahvaviise vokaalsolistide ettek.
 21.00—22.30 kergesis. õhtukontsert. Boccherini: Kergesis. avamäng d-duur. Mozart: aaria oop. „Don Juan“. Hofmann: Menuett keelp. orkestrile. Lortzing: Aar. Nicodé: serenaad „Pildid lõunast“. Elgar: La Capricieuse viiulile ja orkestrile. Reznicek: avam. „Donna Diana“. Rossini: kavatiin oop. „Sevilla habemajaja“. Chopin: Valse brillante. d'Albert: Laul. Reger: Armastusvalss. Vieniavski:

Polonees a-duur viiulile ja ork. Pfitzner: Laul. Bizet: farandool „Arlesienne-süidist“. Jensen: Laul. Brahms: Ungari tantsud
 22.30—23.15 meisterskonts. (v. Heilsberg)
 24.00—1.30 tantsumuusika
Breslau 315,8 / 959 / 60
 6.35 heliplaate
 7.25—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert Berliinist
 19.30—20.00 klaverikontsert
 21.00 Siin kõneleb Siebenbürgen! — kuuldepilt muusikaga
 22.30—23.15 meisterskontsert (v. Heilsberg)
 23.40—2.00 tantsumuusika
Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.35—9.25 sadamakontsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert
 19.15 ettekandeid tšembalol
 19.35 instrum.-trio ja baritoni ettek.
 21.00 poola rahvalaule ja -tants (ülekanne Varssavist)
 21.20 kontsert Kopenhaagenist
 22.00 mustlasmuus. Budapestist
 22.30—23.15 meisterskontsert (v. Heilsberg)
 23.40—1.00 tantsumuusika
Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.35—9.15 sadamakontsert. Kavas: Balfe. Abt, Blon, Lincke, Plotov jt.
 16.45—17.45 pärastlõunakontsert
 18.15—19.00 popul. muusikat
 20.00—20.40 kaasaegseid orelikomponiste
 21.00—21.30 laule dopeltkvarleti ettek.
 21.30—22.30 „Preciosa“, raadionäidend A. Wolff'i samanimelise näidendi järele. Weberi muusika
 22.30—23.00 meisterskontsert (v. Heilsberg)
 23.30—1.00 tantsumuusika Münchenist

Parimad üksikosad

isehitajaile

JAAKSON & JÄTMAR
 Endla 9, tel. 448-33

München 405,4 / 740 / 100
 7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 17.00—18.30 videvikkonts. Heilsbergist
 20.00—20.50 vaimulik kontsert
 21.00—22.30 „Föhn“, näidend mägestikurahva elust
 22.30—23.00 meisterskontsert (v. Heilsberg)
 23.30—1.00 tantsumuusika
Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.35—9.20 Hamburgi sadamakontsert
 17.15—18.15 ork.-kontsert. Kavas: Dvorak, Liszt, d'Albert, Pfitzner jt.
 21.00—22.30 kontsert (v. Königsvusterh.)
 22.30—23.00 meisterskontsert (v. Heilsberg)
 23.30 öömuusika. Gluck: avam. ooperile „Armide“. Böttcher: Melodraama. Kann: 3 bagatelli. Böttcher: Melodraama. Mozart: väike balletisüit. Joh. Strauss: Hommiklehed, valss. Humperdinck: Shakespeare-süit „Torm“. Niemann: Klaveripala. Hanel: avam. „Vahva rätsep“
Praha 470,2 / 638 / 120
 7.45 teated ja muusika
 8.30—9.30 varane kontsert
 18.30—18.40 heliplaate
 18.55—19.55 saksa eeskava; orkestrikonts.
 21.00—23.00 Tšehhi filharmooniakontserdi ülekan. Smetana-saalist. Kavas Iberti helilindeid
 23.30—24.00 šrammelmuusika
Viin 506,8 / 592 / 120
 16.45—17.20 Beethoven: Keelpill.-kvartett e-moll.
 17.45—19.10 puhkp.-kontsert. Mühlberger: Marss. Keler Bela: Ungari naljamängu-avamäng. Jos. Strauss: Valss. Kalman: Fortissimo, pop. Stolz: Valsslaul. Föderl: Marssfoxtrott. Komzak: Viini ööl, popurrii. Lehar: Kuld ja hõbe, valss.

Herrmann: Popurrii. Hunjacek: Marss.
 20.20—20.45 Liszt: Kontsert klaverile ja orkestrile.
 20.50—21.30 Beethoven: VII. sümfoonia, a-duur.
 21.30—22.30 kirev kontsert. Kaasteg.: solistid, kasakatekoor ja orkester.
 22.05—23.30 õhtukontsert. Rudolf Wagner: avam. op. „Marietta“. Joh. Strauss: Valss. Engel-Berger: Viini laul. Benatzky. Schönbrunnis, Viini laul. Kolbe: Marss.
 24.00 kontsert jätkub. Suppé: avam. op. „Boccaccio“. Pehm: Valss. Reckenwald: Minu unistuste linn, popurrii. Pacher-negg: Süit. Lehar: valss op. „Eva“. F. Wagner: Marss.

Budapest 550,5 / 545 / 120

19.15—20.00 pärastl.-kontsert.
 20.40—22.00 operetimuus. orkestri ettek.
 22.00—23.10 mustlasmuusika.
 23.30 jazzmuusika
 0.15 salongkvinteti kontsert.

Bukarest 364,5 / 823 / 12

17.15—17.30 rumeenia muus ★ 18.00—19.00 ja 19.15—20.00 pärastl.-kontsert ★ 20.20—20.45 kuulsaid muusikuid (helipl.) ★ 21.00 Kalmani op. „Sylvia“.

Pariis (Poste Parisien) 312,8 / 959 / 60

21.20—21.30 laule helipl. ★ 21.45 helipl. ★ 22.15 kirev kontsert ★ 23.00 kontsert ja kitarrisoosid ★ 0.30—1.00 heliplaate

London National 261,1 / 1149 / 50

Droitwich 1500 / 200 / 150

19.30 Shakespeare' draama „Hamlet“ ★ 21.30—22.00 klaverikontsert ★ 23.00 viiuli ja sopr. ettek. ★ 24.00—0.45 ork.-kontsert. Ganne: Tatarite marss. Rachmaninov: Šalabert. Polichinello. Puccini: „Madame Butterfly“, fant. Strauss: Polka. Williams: Jig. Tosti-Tavan: Ideaalid. German: Fantaasia

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

Igapäev
 5.40 ja 7.00 heliplaate ★ 7.30—9.15 hommikkontsert ★ 22.55 ülekan. Punaselt platsilt ja Kremli kellad

19.30 külakontsert

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

19.30 kontsert ★ 22.00 tantsu- ja ajaviitemuusika

Esmasp. 17. dets.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

Tallinn-RKS
 7.00 äratusmäng
 7.05 võimlemine (Ernst Idla)
 7.20—8.30 hommikkontsert heliplaadelt
 8.15—8.30 nõuandepere naisle (Ellen Lindeberg)

Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 välismaisi päevauudiseid
 18.00 heliplaate
 18.15 kodumaisi päevauudiseid
 18.30 heliplaate
 18.45 ülekanne Tartust
 19.15 Willy Damgraf-Fassbaender (bariton) laulab. (Heliplaadid). Joh. Strauss, laul op. „Mustlasparun“; K. Kreutzer, laul op. „Pillaja“; Kaper & Jurmann, a) Pisarad viiulis; b) Kogu elu on ilus
 19.30 dr. Richard Roots: Inimese soolte üssid ja neist hoidumine
 20.00 ajanäitaja-õendus ja jääteateid
 20.03 ülekanne Tartust

20.05 Eesti muusikat. Kavas Eugen Kapp'i helitöid. 1. Tšelloprelütüd — Aug. Karjus. 2. Soololaalud, a) Mets; b) Kutsumine — D. Kuusik (bariton). 3. Nõkturn; Meloodia — Rudolf Palm (viilul). 4. Kaks etüüdi — Thekla Koch (klaver)
 20.35 ins. F. Olbrei raadiovestlus

31.00 Kaitseliidu Kalevi Malevkonna puhk-
pille orkestri kontsert. Juhatab J. Vaks.
1. Liine, Marss; Sibellius, a) sümfooni-
line pilt „Finlandia“; b) Valse triste:
T. Kuula, Pirun polska; J. Aavik, rah-
vaviis „Oh seda elu ja õnne“; R. Kull.
bravuurmarss „Kodumaa“. 2. Liszt, Un-
gari rapsoodia nr. 2; Czibulka, Arms-
tusunelm pärast balli; Ljubomirski, Ida-
maine tants; Eibel, marss „Victoria“

Tartu 579.2 / 512 / 0,5

7.00–8.30 ülekanne Tallinnast
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 ülekanne Tallinnast
18.45 inglise keele tund (mag. J. Silvet)
19.15 ülekanne Tallinnast
20.03 ilmateade
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807.2 / 166 / 40

Helsingi 335.2 / 895 / 10

Igal äripäeval

8.058.20 rootsikeelne palvetund
8.30–8.45 soomekeelne palvetund
12.00 valguakursid ★ 12.05 heliplaate
12.30 börsiteat. ★ 12.45 päevauudised
12.59 aeg, ilmat. ★ 18.50 uudised soome k
18.59 aeg, ilmat. ★ 19.10 uudised rootsi k.
21.45 viimaseid teateid soome keeles
22.00 viimaseid teateid rootsi keeles

17.00 ajaviltemuusika
17.40 reitsitsoon
18.00 orkestrikontsert ★ 18.25 vestlus
18.40 turuteated ★ 19.15 inglise keelt
19.45 klaverikontsert. Bach-Busoni: Kro-
maatiline fantaasia ja fuuga. Rachmani-
nov: Prellüüd g-duur. Saint-Saëns: Al
legro appassionata

20.19 kõne
20.30 Liviija Ozols-Grinstein (Riiast): läti
laule

20.55 „Napoleoni sõbratar“, kuuldemäng

Stokholm 426.1 / 704 / 5F

Motala 1357 / 221 / 30

14.00–15.00 ajaviltemuusika
15.20–15.40 mustlasmuusika
18.05–18.30 päästearmee kontsert
19.00–19.45 ajaviltekontsert. Fall: valss
op „Dollarprintsess“. Caludi: Scene
tendre, meloodia. Coda: Bimba mia
Merikanto: Idvll. Dittrich: Ivanhoe, in-
termetso. Lacomé: Mustlastango. Kün-
necke: „Kellata küla“, katkeid
21.00–21.30 ringh. orkestri kontsert
22.00 Brahmsi helindeid. 1. Sonata g-duur
op. 78 viiulile ja klaverile. 2. Kuus laulu
22.00–24.00 heliplaate

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255.1 / 1176 / 10

16.30–18.30 ringh. orkestri kontsert ★
22.00–22.30 laule ★ 22.30–23.00 instrumen-
taalsolistide ★ 23.15–24.00 sümfooniakonts.
Gade: Sümfoonia nr. 4, b-duur. Tarp:
Kontsert orkestrile, op. 18

TRIKOOTÖÖSTUS
E. KOPPE, Tallinn
Vana Viru 15 krt. 2, tel. 454-11
Müük suurel ja väikesel arvul

Luksemburg 1304 / 230 / 200

9.45–10.00 helipl. ★ 14.00–16.00 orkestri-
kontsert, helipl. ja teated ★ 20.30–21.30
ajaviite- ja tantsumuusika
Poola eeskava

21.40–22.00 okordeoni ettek. ★ 22.20 —
22.35 kontsert Brun ★ 22.40–23.15 ork-
kontsert. Kavas: Benatzky, Leoncavalli.
Roland, Rubinstein, Wolf-Ferrari, Masc-
agni jt. ★ 23.45 sümfooniakonts. Kavas
poola heliloojad ★ 0.15 tantsuplaate

Riia 514.6 / 583 / 1F

Madona 271.7 / 1104 / 20

6.55 läti laul ★ 7.35–8.05 kontsert
7.00–17.20 läti laule
17.20–18.20 ettekanne Beethoven'i muusi-
ka üle näidetega heliplaatidelt
18.50–19.15 prantsuse muus. helipl.
20.20–21.00 läti helifilmimuusika
21.20–22.50 orkestrikontsert. Čajkovski:
avam. „Romeo ja Juliette“. Wagner:
Fantaasia. Thomas: balletimuus. oop
„Francesca da Rimini.“ — Vaheaeg. —
Mac Dovel: a) Tatarid, b) Ilus Aida.
Ippolitov-Ivanov: Kaukaasia stseenid
22.50 ajaviitemuusika helipl.

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395.8 / 758 / 19

7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 heliplaate
12.57 aeg Krakovi fanfaarid
13.10–14.00 tantsumuusika
14.05–14.30 Mussorgski ooperimuusika he-
liplaatidelt
16.45–17.45 tantsumuusika
18.00–18.25 Ravel: Klaveri-trio a-moll
18.35–18.50 selongmuusika helipl.
19.15–19.45 klav. ettek. (Fr. Zukasievicz)

Rameau: Gavott variatsioonidega. Beet-
hove: Andante f-duur. Schubert: Im-
promptu b-duur, op. 142.

20.00–20.25 ettekanded sõduritele

21.0021.45 rahvalik kontsert Ringh. sünf.-
ork. ja V. Zuczvnski (tenor) Massenét:
balletimuusika šoop. „Cid“. Mascagni:
intermetso oop. „Cavalleria rusticana“
Moniuszko: aaria oop. „Kummitav loss“
Rybicki: Krakoviak. Bizet: aaria oop
„Carmen“ (I akt). Puccini: aaria oop
„Õhtumaa tütar“. Andrzeivski: Marss
22.00–22.45 III muusika-ajalooline kont-
sert. Kavas XVI saj. teise poole kompon-
nistide helitööd
23.35–24.00 ja 0.05 tantsumuusika dancing
„Adria“st“

Heilsberg 291.0 / 1031 7F

7.35–9.00 hommikumuusika
17.00–18.20 pärastl-konts. Kavas: Grieg.
Verdi Brahms. Lehar jt.
18.30–18.50 raadiovestlus
20.10–20.25 meeskoori ettekandeid
21.15–23.00 ajaviide ja tants
23.50–1.00 laulud ja kammermuusika
Jentsch: Väike kammermuusika flöödi-
le, oboele, klarnetile, sarvele, fagottile
ja klaverile. Liebau: Laule. Kötschau:
Divertimento b-duur flöödile, klarnetil-
ja fagottile. Liebau: Laule. Mozart:
Kvintett es-duur

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15–7.30 võimlem. ★ 7.35–9.00 kontsert
13.00–13.55 lõunakontsert
14.00–14.45 lõbusid laule helipl.
17.00–18.30 videvikkontsert. Rohrich: ava-
mäng „Ise“. Wagner: Tüütrimehelaul ja
madrustekoor oop. „Lendav Hollandla-
ne“. Verdi: Kallis nime, oop. „Rigolet-
to“. Weber: fant. oop. „Oberon“. Frie-
demann: Teine slaavi rapsoodia. Joh.
Strauss: Ilusal sinisel Doonaul, valss
Flotov: avam. „Alessandro Stradella“.
Lortzing: pop. „Relvasepp“. Schoedel:
Marss
20.00–20.30 tantsu- ja ajav.-muus. helipl.
21.15–23.00 ühendriige. Uruguay, Brasii-
lia, Argentiina ja Jaapani sõjaväe-orkest-
rite ettekandeid
24.00–0.30 koorilaule
0.30–1.30 „Täht maja kohal“, kuuldepala
muusikaga

Breslau 315.8 / 959 / 60

6.00–7.00 helipl. ★ 7.35–9.40 hommik-
kontsert
17.00–18.30 kirev kontsert vokaal- ja inst-
rumentaalsolistide kaastegevusel
20.00–21.00 ajaviitekonts. Micheli: Maal.
štit. Hubay: Heyre Kati, tšardas. Weis-
mann: Tantsfantaasia. Wolff-Ferrari:
kaks intermetso op. „Madonna ehe“.

Humberdinck: Mauri rapsoodia

21.15–23.00 kontsert Königsvusterhause-

nist

22.30–1.00 tantsumuusika

Berlin-Tegel 356.7 / 841 / 100

7.15–7.30 võimlemine ★ 7.35–9.00 konts.
17.00–18.00 pärastlõunakontsert
19.30–20.00 R. Wetz'i klaveripalu
20.20–20.40 ettek. harfil
21.10 moodne tantsumuusika
22.00–23.00 naerukabinett
23.20–0.30 adventmuusikat viiuli, oreli ja
koori ettek.

Hamburg 331.9 / 904 / 100

7.35–8.00 ja 8.25–9.00 hommikkontsert
17.00–18.30 kirev pärastlõuna
19.00–19.45 lõbusaid madrustelaule
20.00–20.30 koorilaule
21.15–23.00 v. Königsvusterhausen
23.20 muusikaline vahemäng
24.00–1.00 õhtumuusika. Suppé: avam.
„Luuletaja ja talupoeg“. Winderstein:
Valse caprice. Delibes: balletimuusikat
„Coppelia“st“. Joh. Strauss: Roosid lõu-
nast. valss. Blon. Lilledesotin: Kün-
necke: mel. op. „Hertsoginna tenor“

München 405.4 / 740 / 100

8.00–9.15 hommikkontsert
17.00–18.30 pärastl-kontsert
18.50–19.10 laule klaveri saatel
19.20–19.50 heliplaate
20.30–21.00 J. S. Bach: Klaverikontsert
d-moll
21.10–22.00 ajaviitekontsert. Lully: Balle-
ti-süit. Strauss: tants op. „Kodanik
aedikuna“. Franckenstein: Tantsfanta-
sia. Chabrier: Hispaaniaalkult
22.30–23.00 kirev kontsert
23.50 vahe-eeskava
24.00–1.00 kirev rahvamuusika. Kaasteg.:
sclistid, koor ja orkester

Leipzig 382.2 / 785 / 120

7.35–9.00 hommikkontsert ja teated
17.00–18.30 pärastl.-kontsert
19.20–20.30 kirev muusika
21.15–23.00 kontsert Königsvusterhause-
nist
23.20–24.00 keasaegseid Leipzigi heliloo-
jaid vokaalsol. ja koori ettek.
24.00–1.30 tantsumuusika

Praha 470.2 / 638 / 120

7.15–8.30 teated ja muusika
18.35 heliplaate
18.45–19.10 kammerkoori kontsert
19.20–19.55 sksava eeskava
21.30–22.30 Skroupi helindite kontsert
22.30–23.00 viiuli ja tšello ettek.
23.15–23.30 heliplaate

Viin 506.8 / 592 / 120

17.10–17.50 tsitri-kontsert.
18.45–19.15 kontserttund (klarnet, vioola,
kalver).
19.40–20.05 inglise keele tund.
20.25–23.00 Mozarti koomil. ooper „Cosi
fan tutte“.
23.50 ajaviitekontsert. Suppé: „Ränduri
siht“, avam. Joh. Strauss: Valss. Früh-
ling: divertimento ballet-nantomiimist
„Wateau“. O. Strauss: Polka-intermet-
so. Roman: Viini laul. Silving: Popurrii.
0.50–2.00 tantsuplaate.

Budapest 550.5 / 545 / 120

16.55–17.45 Gounod ooper „Faust“. Ülek.
Kuninglikust ooperist.
21.15–22.25 heliplaate.
23.00–0.10 ork.-kontsert. Rossini: Regi-
na-avamäng. Tšaikovski: katkeid sündist
„Pähklikureja“. Saint-Saëns: Öö Lissabo-
nia. Offenbach: Toledo kullasepp. Sibe-
lius: Valse triste. Huszka: „Gül Baba —
popurrii. Peczi: Marss.
0.30 mustlasmuusika.

Bukarest 364.5 / 823 / 12

19.15 kammermuus. kvarteti ettek. ★ 18.45
–15.00 ork.-kontsert, muus. Mozarti oope-
reist ★ 19.20–20.00 klaverikontsert ★ 20.20

—20.45 helipl. ★ 21.05—21.45 Fr. Liszti klaverimuus. ★ 22.00 laule ★ 22.20—22.50 viini muus. Šrammelkvarteti ettek. ★ 23.15 muusikat resoranist.

Pariis (Poste Parisien) 312,8 / 959 / 60
20.57 ja 21.35 helipl. ★ 22.50 Beethoven: Kvartett ★ 23.05 ajaviitekontsert ★ 23.30 —1.00 heliplaate

London National 261,1 / 1149 / 50
Droitwich 1500 / 200 / 150

18.15 ork.-kontsert ★ 19.15—20.00 tantsumuusika ★ 23.15—23.30 klaverikontsert ★ 24.00—1.00 kammerkontsert. Kavas: Dittersdorf, Mozart, Brahms, Dvorak jt. ★ 1.15—2.00 tantsumuus. (Droitwich)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

18.29 operi ülekanne

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
20.00 tantsumuusika

Teisip. 18. dets.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
Tallinn-RKS

7.00 äratusmärg
7.05 võimlemine (Ernst Idla)
7.20 hommikukontsert heliplaadelt
Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 välismaisi päevauudiseid

18.00 heliplaate

18.15 kodumaisi päevauudiseid

18.30 lastetund

19.00 soovikontsert heliplaadidelt. Lehar, pop. op. „Paganini“ — Edith Lorandi orkester. Sinding, Kevade kohin — Marek Weberi orkester. Itaalia laul „Tiritomba“. H. ja K. May, valsslaul „Kui oled noor, kuulub Sulle maailm“ — J. Schmidt (tenor). Toselli, Serenaad — Columbia kontsertorkester. Kisten & Richarda, valss „Heinz mängib õhtul nii kaunitl löötsmoonikal“ — Will Glahe orkester. Teike, Zeppelin-marss — Berliini Harmoonia orkester

20.00 ajanäitaja-õendus ja jääteateid

20.03 ülekanne Tartust

20.05 „Huvimatk sümfoniilise muusikasse“. (Kontsert nr. 15 heliplaadidelt). G. Bizet, a) dramaatiline avam. „Patricie“ — New sümfonia orkester. Juhatab dr. M. Sargent. b) l'Arlesienne süit — Philadelphia südfoniaorkester. Juhatab Leopold Stokovski. Seletusi annab Albert Üksip

21.00 esperantokeelne nädalakroonika

21.10 Riigi Ringhäälingu juhataja ins. F. Olbrei: Kaheksa aastat Eesti ringhäälingut

21.30 Ringhäälingu orkestri kontsert eesti helitöist. Juh. Raimund Kull. 1. Orkester: Ed. Tamm, avam. „Tule koju“; Juh. Simm, Vaimupigiade tants; Heino Eller, Orkestri süit. 2. Ida Aav-Loo (sopran), Vettik, Sügis; M. Saar, Sini-lillekesed; J. Aavik, Tervitused. 3. Orkester: Juhan Aavik, Eesti rapsoodia; Artur Lemba, Lüüriiline moment; Adolf Vedro, Ave Maria oop. „Kaupo“; Evald Aav, aaria oop. „Vikerlased“; (Ida Aav-Loo, sopran); Raimund Kull, Tarantella

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 ülekanne Tallinnast

20.03 ilmateade

20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Soome keeles

17.00 lugemistund

17.20 Helsingi balalaikaork. konts. Ketelbey. Kloostriaigas. Borodin: kooristseen oop. „Vürst Igor“. Massenet: Air de ballet. Pizzikato-polka. Beethoven: Kuupaistesonaat. Brahms: Ungari tants nr. 6. Kuula: Hommikulaul. Pesola:

Canzona. Merikanto: Soome rahvatants. Ukraina fantaasia

18.25 kõne

19.15 viiuli-soolosid. Järnefelt: Kavatiin. Palmgren: Musette. Madetoja: Unelmipiit. Kotilainen: Impromptu. Kaski: Romanss. Sibelius: Menuett, Ballaad, Maasurka

19.45 ja 20.05 kõne

20.30 ringh. ork. kontsert. Solist Hjördis Lindén (klaver). Kavas Beethoveni helindeid. 1. Sümfonia nr. 2 d-duur. 2. Klaverikontsert c-duur. 3. avam. „Ateena varem“

Helsingi 335,2 / 895 / 10

Rootsi keeles

17.00 reitsatsioon ★ 17.20 Lahti ★ 18.25 kõne ★ 18.40 turuteat. ★ 19.15 Lahti ★ 19.45 kõne ★ 20.05 kõne ★ 20.30 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.00—14.15 heliplaate

14.45 laule klaveri saatel

15.00—16.00 ajaviitemuusika

19.00—19.45 heliplaate

20.30—21.15 ajaviite-eeskava

22.00—23.00 ringh. orkestri kontsert. Aterberg: Rootsi rapsoodia. Aulin: Kontsert viiulile ja orkestrile c-moll. Stenhammer: „Talv“, orkestri ja koori ettek.

23.15—24.00 ringh. ork. kontsert. 1. „The starspangled banner“. 2. Paulton: Ameerika meloodiad. Skilton: Flöödiserenaad. Haydn-Wood: Virginia. Lubbe: Hallo Ameerika

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

17.00—18.15 kirikukontsert ★ 21.00—21.45 vaimulik kontsert ★ 21.45—22.00 klaverisoolosid ★ 22.30—22.50 koorilaule ★ 23.25 kuni 23.55 rootsi kammermuus. septeti ettek. ★ 23.55—1.30 tantsumuusika

Tehniline nõuanne

amatööridele Tallinna

parimate raadioeri-

teadlaste poolt.

JAAKSON & JÄTMAR

Endla 9, telef. 448-33

Luksemburg 1304 / 230 / 200

9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 orkestrikontsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajaviite- ja tantsumuusika

Belgia eeskava

21.45—22.00 inglise operetimuus ★ 22.20—22.35 ettek. klaveril — 22.40 Belgia kontsert ★ 23.00—23.30 Beethoven: Sümfonia do-minoor ★ 23.40 klaverikontsert ★ 0.10—0.25 laule klaveri saatel ★ 0.25 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

6.55 koraal ★ 7.35—8.05 kontsert

12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate

16.10—16.40 popul. muus. helipl.

17.10—17.30 uudis-heliplaate

18.00—19.00 instrumentaalmuus. helipl.

19.30—20.00 koorikontsert. Kavas läti helitööd

20.05—21.05 klassikaline muusika ork. ettekandel Joh. Chr. Bach: sümfonia d-duur. Händel: kontsert keelp. ork. g-moll. Haydn: Sümfonia nr. 16 g-duur.

21.30—22.00 läti helitööd. Kavas laule ja Abele: „Üksildus“ ork. ettekandes

22.15 Mendelssohn: „Suveöö unelm“, avam.

22.30—23.39 välissaatjate ülekanne.

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.

12.57 aeg Krakovi fanfaarid

13.10—13.45 Rachoni ork. kontsert. Lanner: Budapesti valss. Castrucho: „Arm-

unelm“, tango. Kalman: popurrii op. „Silva“. Tšaikovski: Sügislaul (tšello-soolo). Statkovski: Krakovjak. Silen.

Natukene armastust. Debussy: Arabesk

14.05—14.30 kontserdi järg

16.45—17.45 vanu valsse helipl.

18.00—18.25 laulu ettek. (H. Zboinska-Ruszkovska). Cornelius: Truudusetu.

Schubert: Barkaroll. Schumann: Igatsus. Wolf: Mahajäetu

18.35—18.50 salongmuusika helipl.

19.15—19.45 Mozart: Kvartett (oboe, klarinet, jahisary ja bass)

20.00—20.20 Ukraina koori ettek.

20.30—20.45 heliplaate

21.00—23.15 opereti ülekanne

23.30—23.45 heliplaate

0.05 Tansman: Süit klaverile, viiulile, violale ja tšellole. Stavinski: Katkeid balletist „Pulcinella“ (helipl.)

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.30—9.00 hommikumuusika

17.00—18.30 pärastlõunakontsert

20.10—21.00 lõbusat ajaviidet sõnas ja helis (helipl.)

21.15 rahvustund Münchenist

21.45—22.45 „Antigone“. Saksa järelluuletus Sophoklese tragöödiad

23.35—1.00 tantsumuus. Breslaust

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert

13.00—13.55 lõunakontsert

14.00—14.45 heliplaate

17.00—18.30 kirev pärastlõuna Hamburgist.

Kaesteg.: tantsukapell, koor, meeskvarlett, solistid jne.

19.20—19.40 äratuslaule helipl.

20.00—21.00 Elly Ney mängib Brahmsi.

1. Sonaat c-duur. 2. Romanss f-duur — Intermetso es-moll. 3. Intermetsood h-moll — e-moll — c-duur ja Rapsoodia es-duur

21.15 rahvustund Münchenis. Kavas lastekoorigi ettek.

21.45—23.00 „Tähelaul“, raadioballaad viiulimeistrist Jacob Stainerist

24.00—1.00 hilisumuusika. Adam: avamäng „Kuningas Yvetot“. Giordano: fantaasia „Feodora'st“. Schüler: Hans õnnes, intermetso. Dellinger: pop. „Don Cesar“.

Rust: Armastuse lilled, valss. Blankenburg: Marss

Breslau 315,8 / 959 / 60

6.00—7.00 ja 7.35—8.00 heliplaate

8.15—9.30 hommikukontsert

17.00—18.30 pärastlõunakontsert

19.10—19.50 metsasarve-kvarteti ettekand. Kavas: Weber, Diewitz, Härtel, Kücken, Schulze, Lange

20.00—21.00 awalik laulmine

21.15 rahvustund

21.45—23.00 hispaania muus. orkestri ettek.

Hälfetter: Sümfonia d-duur. Albeniz: Iberia-süit. Falla: Balletimuusikat

23.25 10 min. lühilaineamatööridele

23.35—1.00 tantsumuusika

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.

17.00—18.30 kirev pärastlõuna (v. Königsvusterhausen)

18.20—19.00 Gerhard Maasz'i helindeid ork. ettekandes

19.30—20.30 kergesisuline kontsert (orkester ja sopran)

21.15 rahvustund

21.45—22.20 muus. operetest

23.30 Mozart: Klaveritrio b-duur ja g-duur

24.00—1.00 heliplaate

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.25—8.00 ja 8.10—9.00 hommikukontsert

17.00—18.30 kirev pärastlõuna

20.45—21.00 B. Gigli laulab (helipl.)

21.15 rahvustund

21.45—22.25 laule bass-baritoni ettek. ja klaveripalu

22.25—23.10 popul. rahvamuusikat mandol. ja tsitrite ettek.

23.30 muusikaline vahemäng
24.00—1.00 hilismuusika (v. Königs-vusterhausen)

München 405,4 / 740 / 100
8.00—9.15 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastlõunakontsert
18.50—19.10 kodumuusika (klarnet, viiul, bratše, tsello ja klaver)
19.30—19.50 valsse heliplaadelt
20.00—20.40 ajaviitekontsert. Strauss: Valss. Fahrbach: Polka. Bayer: Nukuhaldjas. Reinhardt: Marss. Millöcker: pop. op. „Noor Heidelberg“. Ziehrer: Lämepallid, valss. Zeller: marss op. „Linnukaupleja“. Strauss: Annina, polka-masurka

21.15 rahvustund
22.20—23.00 puhkp.-muus. Humpl: Marss. Adam: Nürnbergi nukk, avam. Verdi: fant. „Traviata'st“. Schmidt: Polka. Ziehrer: Valss. Schmidt-Hagen: Marss-purrii

23.20 vahe-eeskava
24.00—1.00 tantsuraadio

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.35—9.00 hommikkontsert ja teated
17.00—18.00 pärastlõunakontsert
18.20—18.50 rootsi ja soome klaverimuu-sikat
19.20—20.35 kuuldemäng
22.00—23.00 adventkontsert. Kaasteg.: so-listid, koor, sümf.-ork ja kõneleja.
23.20—1.00 tantsu- ja ajav.-muusika.

Praha 470,2 / 638 / 120
7.15—8.30 teated ja muusika
18.50—19.10 laule klaveri saatel
19.20—19.55 saksa eeskava
20.10—20.35 instrum.-kvinteti ettek.
21.45—23.00 sümfoniakonts. Kavas Foers-teri helindeid
23.15—23.30 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120
17.20—18.00 pärastlõunakontsert.
18.25—18.55 klaverikontsert.
19.30—19.50 prantsuse keele tund.
20.30 Vorarlbergi saatja pidulik avamine.
22.15—23.05 Euroopa-kontsert. Beethoven: Fantaasia klaverile, koorile ja orkest-rile, c-moll. A. Bruckner: Tedeum.
23.55—1.00 õhtukontsert helipl.
1.00—2.00 Biedermeier-kvartetti ettekan-deid.

Budapest 550,5 / 545 / 120
18.30—19.00 ungari laule klaveri ettek.
19.30—20.00 heliplaate.
20.30—22.45 orkestri ja segakoori kontsert.
23.05 mustlasmuusika.
23.46 sõjaväeork. kontsert. Kavas valsse. Ziehrer: Viini kodanikud. Strauss: Kunst-nikele. Lanner: Schönbrunnlased. Wald-teufel: Uisutajad. Opacho: Alice. Voll-sted: Zolly. Lehar: Giuditta. Jaray: Valse idill. Pecz: Valssilaul.

Bukarest 364,5 / 823 / 12
18.00—19.00 ja 19.15—20.00 helipl. ★ 20.20—20.45 kammermuus. helipl. ★ 21.05—22.00 ja 22.15—22.50 sümfoniakonts. Haydn: Sümfonia d-moll (Kell). Bach: Kontsert viiulile ja ork. a-moll. R. Strauss: süit „Kednik aadlikuna“. Mendelssohn: avam. „Rug Blas“. ★ 23.15 muus. restoranist.

Pariis (Poste Parisien) 312,8 / 959 / 60
21.23 helipl. ★ 22.15 ork.-kontsert ★ 23.00 Simonsi op. „Sina oled mina“

London National 261,1 / 1149 / 50
Droitwich 1500 / 200 / 150
17.00—18.30 ork.-kontsert ★ 18.30 kammer-kontsert ★ 19.15—20.00 keelp.-ork. kont-sert ★ 22.00 klaverikonts. ★ 22.30—23.30 Wilke jõulumäng „Betlehem“ ★ 0.15—1.10 ork.-kontsert. Kavas: d'Albert, Verdi, Puccini, Rossini jt. ★ 1.15—2.00 tantsu-muusika (Droitwich)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
20.30 rahvuslikku muusikat
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
19.30 sümfoniakonts. ★ 22.00 tantsumuus.

Keskn. 19. dets.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
Tallinn-RKS
7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine (Ernst Idla)
7.20—8.30 hommikkontsert heliplaadidelt Tallinn-Lasnamäe
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid
18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid
18.30 põllumajanduslikke teateid
18.45 „Kaja“ peatoimetaja H. Oiderman: Välispoliitiline ringvaade
19.15 viisteist minutit kitarrisoosid (heli-plaadid). 1. Bach, Gavotti; Sor, Teem variatsioonidega — Andres Segovia. 2. Giolfi, mazurka „L'Irido“ — Fratelli Taraffo. 3. P. Taraffo, Ameerika marss — Pasquale Taraffo
19.30 loomatervishoiu inspektor dr. vet. med. A. Herodes: Tiisikusest ja tiisiku-se tõrjest
20.00 ajanäitaja-õhendus ja jääteateid
20.03 ülekanne Tartust

20.05 Tall. Eesti Kammermuusika Seltsi kontsert. 1. A. Corelli, Conterto grosso nr. 1. a) Largo. Allegro. b) Largo. c) Allegro. d) Presto. R. Romulus (I viiul), V. Ahlmann (II viiul), A. Rose (tsello) ja keelpillide ork. 2. L. v. Beeth-oven, Keelpillide kvartett op. 18, nr. 5. a) Allegro. b) Menuetto. c) Andante cantabile. d) Allegro. P. Pikk (I viiul), V. Ahlmann (II viiul), A. Udrik (vioo-la) ja A. Sinisoff (tsello). 3. M. Saar, Tuulehõlmas, luulehõlmas; J. Aavik, Kõjuigatsus — F. Zion (sopran), 4. H. Eller, Kellad; M. Saar, Hetk — D. No-rak (klaver). 5. J. Tamverk, fuuga „B-A-C-H“ — Keelpille orkester. 6. H. Känd, Mets kohas — F. Zion (sopran) ja keelpille orkester. 7. J. Aavik, Andante süidist keelpille orkestrile. Juhatab A. Udrik, Klaveril P. Pressnikoff

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 ülekanne Tallinnast
20.03 ilmateade
20.05 ülekanne Tallinnast

Mehaaniline „EXTRA“
KÜBARATÖÖSTUS VIRU 2
puhastab, vormib ja värvib veel
pühiks härrade kantud kübaraid
kõige odavamini
Tähelepanu, sissekäik ESTO-MUUSIKA
kõrvalt, Viru 2
Pühiks saab iga RAADIO kuulutuse ette-näitaja 50 senti alandust kübara pealt

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Helsingi 335,2 / 895 / 10
17.00 ringh. ork. kontsert, Sousa: The Li-bery Bell, marss. Doppler: avam. „Mö-lemad husarid“. Strauss: Transac-tionid, valss. Abraham: mel. op. „Hawaii lill“. Offenbach: Musette. Chabrier: Es-pana, hispaania rapsoodia
17.50 10 min. tütarlastele ★ 18.00 lastetund
19.15 vestlus
19.25 pool tundi rahvamuusikat
19.55 kõne ★ 20.15 laule
20.30 diskussioon ★ 21.00 tantsuplaate

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30
14.00—14.50 ajaviitemuusika
15.10—16.00 ajaviitemuusika Göteborgist
18.05—18.30 ajav.-muus. oreli ettek.
19.00—19.55 heliplaate
20.30—21.00 koorikontsert

22.30 heliplaate
23.00—24.00 moodne tantsumuusika

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
17.45—18.30 prants. muus. ork. ettek. ★
23.15—24.00 ork.-kontsert. Kavas: Weber, Jos. Strauss, Dvorak, R. Strauss, Rimski-Korsakov

Luksemburg 1304 / 230 / 200
9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 orkestri-kontsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajaviite- ja tantsumuusika Itaalia eeskava
21.40—22.00 itaalia muus. helipl. ★ 22.20—22.35 segakonts. ★ 22.40—23.10 itaalia lauljaid helipl. ★ 23.10 ork.-kontsert ★ 23.35 ork.-kontsert Kavas: Cherubini, Waldteufel, Debussy-Salabert jt. ★ 0.25 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
6.55 läti laul ★ 7.35—8.05 kontsert
12.00—12.30 borsiteated ja heliplaate
16.40—17.40 salongmuusika
18.10—18.40 inglise viiulimuusika. Byfield: Meditatsioon. Scott: a) Kurb valss, b) Neegri viis ja tants. Scott: 2 popul. ing-lise laulu. Grainger: „Molly rannal“, popul. inglise tants
19.40—20.10 tenor J. Vitiñš'i ettek. helipl.
20.40—21.10 Melngailis'e laule ja tants
21.25—24.00 Verdi oop. „Rigoletto“ helipl.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
12.57 aeg, Krakovi fanfaarid
13.10—14.00 tantsumuusika
14.05—14.30 cello ja viiuli ettekanded heli-plaadidelt
17.00—17.45 muusikaline kuuldemäng
18.00—18.25 oreli ettek. Pachelbel: Cia-cenna. Bach: Fantaasia ja fuuga a-moli. Liszt: Prelüüd ja fuuga BACH
18.35—18.50 mägestikulaule helipl.
1.915—19.45 ajaviitemuusika kohvik „Ad-ria'st“
20.00—20.20 duette Ir. Gadejska (sopran) ja pr. Braginski (metsoosopran) Mendel-sohn: a) Sügislaul, b) Maikellukesed. Moniuszko: duett oop. „Kummitat loss“. Katlovicz: Rändlind. Bordese- Mustlased
20.30—20.45 „Colombo“ mustlasork ette-kanded heliplaadidelt
21.00—21.45 ajaviitemuusika. Kaastegev.: orkester ja M. Fogg (laulukesed).
22.00—22.30 Chopin'i helitööde kontsert (B. Voytovicz). ülekanne Londonist. a) 2 etüüdi: c-duur op. 10 nr. 7 ja f-duur op. 28 nr. 3. b) 2 prelüüdi: b-duur op. 18 ja b-moll op. 28 nr. 16. c) Nok-türn fis-duur op. 15 nr. 2. d) Impromptu fis-duur op. 36. e) Polonees fis-duur op. 44
22.40—23.00 poola laule
23.15—24.00 tantsumuusika kohvik „Asto-ria'st“
0.05 tantsumuus. kohvik „Gastronomjast“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
7.30—9.00 hommikumuusika
17.00—18.30 tantsumuusika
20.10—20.30 muus. harfile ja tsellole
20.30—21.00 rahvalaule koori ettek.
21.40—22.10 talvise pööripäeva pühitse-mine
22.10—23.00 „Kui teised pühitsevad jõulu-pühi“, kuuldepala
23.30—1.00 öömuusika

Königs-vusterhausen 1571 / 191 / 60
7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
13.00—13.55 heliplaate
14.00—14.45 lõunakontsert
17.00—18.30 pärastlõunakonts. Gade: eel-mäng „Hamlet'ile“. Grieg: Lüüriine pa-la. Svendsen: Norra rapsoodia nr. 3. Sinding: a) Gavotti, b) Keyadkõhinad. Lanner: Pesti valss. Strauss: Valss.

Komzak: Ilusal rohelisel Narental, valss
Ziehrer: Valss
19.40—20.25 „Talvereis“. O. Jõlli Schubert-
lauda
20.30—21.00 itaalia keele tund
21.40 rahvustund (v. Heilsberg)
22.10—23.00 ajaviitekonsert. Cropp: Peo-
marss. Jos. Strauss: Valss. Suppé: Hom-
mik, lõuna ja õhtu Viinis — avam. Bi-
zet Carmen-fantaasia. Lortzing: avam.
„Relvasepp“
24.00—1.00 õhkontsert. Herzer: Marss.
Nedbal: valss op. „Poolaveri“, Suppé:
avam. „Ilus Galathee“. Schölgel: ring-
käik läbi Straussi operete. Millöcker:
popul. „Kerjusüüõpilane“. Lanner:
Hooviballitantsud
Breslau 315,8 / 959 / 60
6.00—7.00 heliplaate
7.25—9.40 hommikkonsert
17.00—18.30 kirev muusikaline pärestlõuna
20.00—20.40 puhk.-muus. Joh. Strauss:
Keisri-valss. Rhode: Okasroosikese pul-
masõit, karakterpala. Weninger: Noor-
Saksa. Brahms: Ungari tantsud 5 ja 6.
Elon: Rahupäikese all, marss
21.40 rahvustund
22.10—23.00 v. Heilsberg
23.40—1.00 tantsumuusika
Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.
19.30—20.00 soprani ja flöödi ettek.
20.30—20.40 katkeid Griegi „Lüüriisest
süüdist“ (helipl.)
22.10—23.00 Helge Rosewaenge laulab
23.20—1.00 tantsumuusika Breslaust
Hamburg 331,9 / 904 / 100
7.35—8.00 ja 8.10—9.00 hommikkonsert
17.00—18.30 pärestl.-konsert
19.20—19.45 videvikkonts. helipl.
20.00—21.00 puhk.-muus. Förster: Marss.
Kral: Brucki laager, marss. Zimmer:
Karakterpala. Thile: Meie merivägi
marss. Zeller: pop. op. „Obersteiger“
Komzak: Alfred-marss. Ziehrer: Valss.
— Kaks marssi
21.40 rahvustund
22.10 Joh. Seb. Bach'i jõuluoortoorium
23.30 muusikaline vahemäng
24.00—1.00 õhtumuusika. Suppé: avamäne
„Ilus Galathee“. Lortzing: balletisüü-
oop „Undine“. Nicolai: fant. ooperis
„Windsori lõbusad naised“. J. Strauss:
Telegrammid, valss. Sullivan: Laul
München 405,4 / 740 / 100
8.20—9.15 hommikkonsert
17.00—18.30 kirev pärestlõuna
18.50—19.10 Schuberti laule baritoni ettek.
20.00—21.00 soovikonsert helipl.
21.45 rahvustund
22.10—23.00 Helge Roswaenge laulab ork.
suatel
23.20 vahe-eeskava
24.00—1.00 õhmuus. Hamburgist
Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.35—9.00 hommikkonsert ja teated
19.10—20.35 operetimuus. orkestri ettek.
Suppé: avam. „Ilus Galathee“. Zeller:
laul op. „Obersteiger“. Millöcker: Valss:
op. „Viceadmiral“. Lincke: mel. „Hal-
lo! suur revüü“. Gfeller: muus. op.
„Rumal August“
22.10—23.10 õhtukonsert. Berlioz: avam.
„Rooma Karneval“. Liszt: Tants külä-
kõrtsis. — Viilisoosid klaveri saatel
— Borodin: Polovetside tantsud. Joh.
Strauss: a) Keisri-valss; b) Perpe-
tuum mobile.
Praha 470,2 / 638 / 120
7.15—8.30 teated ja muusika
19.05—19.40 saksa eeskava
20.10—21.15 ooperi üle. teatrist
22.10—23.00 tantsumuusika
23.15—23.30 esperantokeelne saade
Viin 506,8 / 592 / 120
17.10—17.40 muus. helifilmest (helipl.).
18.00—19.00 kontserttund (sopran, bariton,

viul, flööt, viola, harf, klaver)
20.20—21.21 sõjaväeork. kontsert. Fucik:
Salve Imperator, marss. Meyerbeer: tör-
vikute tants, oop. „Unorah“. Siede: In-
termetso. Noak: Karakterpala. Dostal:
Sõdurmarss. Schück-Haan: Popurri Vii-
ni elust. Bednarz: Valss. Hammer-
schmidt: Marss. Kliment: Popurri
Gaigg: Marss.
21.40—22.30 „Abi hädas“, kuuldemäng.
22.40—23.20 Max Springer: Romantiline
süü viies osas.
23.50 õhtukonsert.
Budapest 550,5 / 545 / 120
18.00—19.00 kammerkoori kontsert
19.30—20.00 jazzmuusika.
20.30—21.10 laule ja aariaid.
21.25 ooperiork. kontsert. Mozart: a) Fi-
garo pulm — avam.; b) Viilulikonts. g-
duur. Corelli: Kolm kompositsiooni. De-
bussy. Gyerekucko — süü. Bartok: Sie-
benbürgi tants.
23.45 ajaviitemuusika.
Bukarest 364,5 / 823 / 12
18.00—19.00 ja 19.15—20.00 ringh. orkestri
kontsert. Kavas: Mozart, Massenet, Le-
har. Glinka, Nedbal, Tšaikovski j.t. ★
20.20—20.45 muus. kuulsait operetest (he-
lipl.) ★ 21.05—22.00 18. sajandi muus. kla-
vertsimbli ettek. ★ 22.15 ajaviitekonsert.
24.00 tantsumuusika.
Paris (Poste Parisien) 312,8 / 959 / 60
21.28—21.45 ja 21.50 heliplaate — 22.15 aja-
viitemuusika ★ 24.00 tantsuplaate ★ 0.30—
1.00 heliplaate
London National 261,1 / 1149 / 50
Droitwich 1500 / 200 / 150
17.15 ork.-kontsert ★ 18.45 kvinteti ettek
★ 19.15—20.00 tantsumuus. ★ 21.30—22.10
kirev kontsert ★ 0.50—2.00 tantsumuusika
(Droitwich)
Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
19.30 kontsert
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
18.00 rahvuslik muusika ★ 18.25 ooperi
ülekanne ★ 22.30 tantsu- ja ajav.-muus.

Neljap. 20. dets.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
Tallinn-RKS
7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine (Ernst Idla)
7.20 hommikkonsert heliplaadelt
8.15—8.30 nõuandeid perenaistele (Ellen
Lindeberg)
Tallinn-Lasnamäe
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid
18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid
18.30 heliplaate
18.45 ülekanne Tartust
9.15 Jutta Heifetz esitab viilisoosidid
(heliplaadid). Mozart-Kreisler, Ronco
c-duur. Chopin, Nokturn, op. 27, nr. 2
Ponce, Armastusetäht. Drigo, Valse-
bluette
9.30 ülekanne Tartust
0.00 ajanäitaja-tiendus ja jääteateid
0.03 ülekanne Tartust
0.05 Tallinna Konservatooriumi ooperi-
klassi õpilaste-õhtu ülekanne konservatooriumi
saalist. 1. Tšaikovski, II pilt
oop. „Padaemand“, Tegevad: Liisa —
Erna Pliisnik, Polina — Ellen Paas,
Herman — Aleksander Tamm, Pada-
emand — Liiti Tõnisson, Governante —
Helmi Laver, Maša — Margarette Ver-
nik, Sõbratarid — Asta Kronberg, Ellen
Riiks, Vally Kurrista ja Hella Jürgenson.
Lavaline juhatus — Helmi Einer
2. Verdi, II vaatuse I pilt oop. „Aida“,
Tegevad: Amneris — Irma Adler, 3
Verdi, III vaatuse I pilt oop. „Aida“.

**Tegevad: Amneris — Olga Gutman. Rá-
dames — Eduard Karlson. Lavaline ju-
hatus — Hanno Kompus**

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
7.30 heliplaate ja reklaami
7.45 ülekanne Tallinnast
8.45 soome keele tund (R. Janno)
9.15 ülekanne Tallinnast
19.30 Paukson: Eesti luule ülevaade
20.00 ülekanne Tallinnast
20.03 ilmataede
20.05 ülekanne Tallinnast
Lahti 1807,2 / 166 / 40
Soome keeles
17.00 meriväeork. kontsert
18.00 laule ja viiuli ettek.
18.20 diskussioon
19.15 ringh. ork. kontsert. Verdi: mel.
oop „Aida“ ja „Traviata“
9.45 kõne
20.05 trio ettek. (klaver, viul ja tsello).
Schubert: Trio b-duur, op. 99
20.45 kõne
21.05 ork.-kontsert jätkub. Kavas balleti-
muus. Glasunov: Valss balletist „Ray-
monda“. Tšaikovski: iseloomustavaid
tantsu „Pähklipureja“-süüdist: 1. Araa-
bia tants, 2. Hiina tants, 3. Dance des
Miatitons. Drigo: serenaad balletist
„Harlekiini miljonid“ (tsello). Delibes:
mel. balletist „Sylvia“. Tšaikovski:
valss „Okasroosikesest“
Helsingi 335,2 / 895 / 10
Rootsi keeles
17.00 Lahti ★ 18.00 humoresk
18.25 laule ★ 19.15 Lahti ★ 19.45 kõne
21.05 Lahti
**Juusaid lillekorve, pruut-
rimpe, ja surnupürgi ela-
vatest kui ka kunstlilledest**
ostate kõige soodsamate hindadega
Lilleärist
„NIZZA“
Tallinn, Viru 9
Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30
14.00—15.00 ajaviitemuusika
15.30—16.00 Verdi helindeid heliplaadelt
18.45—19.45 heliplaate
20.30—21.00 R. Schumann: Keelp.-kvartett
op. 41, nr. 1 a-moll
21.30—22.30 sõjaväeork. kontsert. Fürst:
Marss. Siep: Hollandi rahvalaulud. Ve-
lessing: Chant du soir, kontsertvalss.
Scusa: Süü. Millöcker: muus. op. „Gas-
parone“, Werner: Avondale, marss
22.00—1.00 ajaviite-eeskava (laul, tsello,
reisitatsioon, keelp.-orkester)
Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
16.55—17.45 instrum.-ansambli kontsert ★
21.10—21.55 vaimulik kontsert ★ 21.55—
22.10 klaverimuus. ★ 22.10—23.00 muus.
Foh. Straussi operetist „Nahkhiir“ ★ 23.15
kuni 24.00 uuemat muus. ork. ettek. ★
24.00—1.30 tantsumuusika
Luksemburg 1304 / 230 / 200
9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 orkestri-
kontsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30
ajaviite- ja tantsumuusika
Saksa eeskava
21.45—22.00 laule ★ 22.20—22.35 ettek. or-
kestrilt ★ 22.40—23.25 kontserdi jätk ★
23.30—23.50 laule tenori ettek. ★ 23.50
Beethoven: Trio si bemoll ★ 0.15 akor-
deoni ettek. — 0.30 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
 6.55 koraal ★ 7.35—8.05 kontsert
 12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
 16.10—17.10 salongmuus. trio ettek.
 17.40—18.00 läti muus. mandol. ork. ettek.
 Gornics: Popul. läti laule ja tantse. Ore: Gavott. Gornics: Variatsioonid läti teemal
 18.30—19.10 mandoliini muusika
 20.15—21.00 Valle kantaat „Päikese aiad“
 21.25 orkestrikontsert. Mussorgski: Introduktsioon oop. „Novanštšina“. Rimski-Korsakov: süit oop. „Kuldne kukk“. — Vahehaeg. — Korngold: Marietta laul oop. „Surnud küla“. Saint-Saëns: avam. oop. „Barbaarid“.
 22.40—23.40 uudis-heliplaate
Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
 7.45 koraal ★ 7.48, 8.25 helipl.
 12.57 aig Krakovvi fanfaarid
 13.10 ettekanded lastele
13.30 X koolikontsert Filharm. ork., H. Dudiecz laul ja koolide segakor. Rybicki: Moniuszkiana. — Koorilaule. — Offenbach: aaria oop. „Hoffmanni lood“. Albief: Ööbik. Noskovski: Löökele laul. Chopin-Glasunov: Nokt. f-duur. Saint-Saëns: Phaeton. Beethoven: Türgi marss
 14.10—14.45 kontserdi järg
 16.45—17.35 tantsumuusika ja laulukesed (A. Aston)
 19.15—19.45 Bach'i helit. seletustega
 20.00—20.30 mandoliinimuusika
 20.30—20.45 ajaviitemuusika helipl.
 21.00—21.45 ajaviitemuusika ringh. ork. ja Zarembo koori ettek. Rapacki: Avamäng. Pianovski: Valls. — Laule. — Rybicki: „Kuninganna Basia“, introduktsioon. Cimbalski: Krakovjak. — Laule. — Zevandovski: Masurka
 22.00—22.45 Szymonovski nelitööde kontsert. Kaasteg.: Eug. Uminski (viulil) ja komponist. 1. Romans. 2. Paganini Czymanovski: Caprice XX. 3. Arteesia-kaev. 4. Katke balletist „Harnosie“. 5. Masurkad (klaverile). 6. Noktürn ja tarantell.
 23.35—23.45 ja 0.05 tantsumuusika hotell „Bristol“ist“
Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 7.20—9.00 hommikumuusika
 17.00—18.10 pärastlõunakontsert
 18.35—19.15 kammermuus. Tanejev: Kvar-tett klaverile, viiulile, violale ja tsello-le e-duur
 20.10—20.30 vana prantsuse muus. tšembalo ettek.
 20.30—21.00 laule noorte ettek.
 22.00—23.00 jõulumuusikat (laul, flööt, tsello ja klaver)
 23.45—1.00 ajaviite- ja tantsumuusika.
Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
 7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
 14.00—14.45 laule heliplaadelt
 17.00—18.30 tantsumuusika
 19.00—19.30 norra advent- ja jõululaule.
 Kaasteg.: solistid, orel ja klaver
 21.15—21.50 laule noorte ettekandes
 21.50—23.00 Hermann Abendroth juhatab Berliini filharmoonikuid. A. Bruckner: Sümfonia nr. 3, d-moll
 24.00—1.00 ajaviite- ja tantsumuusika
Breslau 315,8 / 959 / 60
 8.00—7.00 ja 7.25—8.00 heliplaate
 8.15—9.30 hommikukontsert
 17.00—18.30 tantsumuusika
 19.25—19.50 laule aldi ettekandes
 20.00—21.00 Jon Leifs'i helindeid orkestri ettek. 1. Pastoraal-variatsioonid Beetho-veni teemal. 2. Islandi rahvatantsud, op. 11. 3. Island-avamäng, op. 9
 21.10—22.00 adventpüha ülekanne kirikust.
 Kaasteg.: solistid, koor ja orkester
 22.00—23.00 Lanneri ja Straussi helindite kontsert

23.30 v. München
 0.30—1.00 heliplaate
Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.
 17.00—18.30 pärastlõunakontsert
 20.00—20.40 E. Straesser: Kontsert klav. ja ork.
 21.10—1.00 kirev tantsuõhtu
Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.25—8.00 ja 8.10—9.00 hommikukontsert
 17.00—18.30 tantsum. Königsvusterhause-nist
 21.10—23.00 ... ja õhtuti tantsitakse“
 23.20 tantsuõhtu jätkub
 24.00—025 laule sol. ettek. ja viiulisoolisid
 0.25 Mozarti keelp.-kvartet c-duur
 1.00—2.00 õhmuusika jõuludeks. Kaas-teg.: solistid, koor ja orkester
München 405,4 / 740 / 100
 8.00—9.15 hommikukontsert
 17.00—18.30 videvikkontsert Königsvuster-hausenist
 18.50—19.30 laule (sopr.) ja keelp.-kvarteti ettek.
 20.00—20.35 puhkp.-kontsert
 21.10 Dietrich Grabbe tragöödia „Hanni-bal“. Karl List'i muusika
 23.30 jõulud ja jõulupu. Kaasteg.: kam-merorkester ja kammerkoor
 0.30—1.00 ajav.- ja tantsumuusika Heils-bergist
Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.35—9.00 hommikukontsert ja teated
 17.00—18.00 pärastlõunakontsert.
 18.20—19.00 kammermuusika.
 19.25—20.05 vanu norra rahvatise.
 21.10—22.00 A. Bruckner: II sümf. c-moll
 22.00—23.00 „Talupojalik legend“ — kuul-demäng.
Praha 470,2 / 638 / 120
 7.15—8.30 teated ja muusika
 17.00—17.45 sõjaväeorkestr. kontsert
 17.55—18.25 muusikat lastele
 18.55—19.55 saksa eeskava
 20.30—21.15 sõjaväeorkestr. kontsert
 21.35—22.15 orkestr. kontsert
 22.15—23.00 koorilaule
 22.15—24.00 salongork. kontsert. Kavas: Waldteufel, Smatek, Nedbal, Lehar. Aust jt.
Viin 506,8 / 592 / 120
 17.40—18.20 kontserttund (klaver, bariton)
 20.20—20.50 aariaid ja duette soprani ja baritoni ettekandes.
 20.50—21.50 slaavi muusikat ork. ettek
 Tšaikovski: a) Slaavi marss; b) Troika-süit; c) Hopak. Moniusko: avam. oop „Halka“. Dvorak: a) Ketrustubades; b) Legend; c) Slaavi tants. Lauko: 3 slo-vaki tantsu.
 22.00—22.30 aaviitekonts. jätkub. Zefic-htu Savel. heliplat. Bernard: Flaaga-valls. pöburrii sloveeni rahvalaulest
 Pärma: intermetso oop. „Xenia“. Jenko: Kosovo. vämäng.
 22.40—23.00 Nicolaus Brodsky opereti „Ar-munud kuninganna“ ettekandes Sealas
 Kaasteg.: Gita Alpar, Otto Walburg. Klaveril helilooa.
 23.00—23.30 orelikontsert.
 0.15—2.00 tantsumuusika.
Budapest 550,5 / 545 / 120
 18.30—19.00 heliplaate.
 19.30—20.20 mustlasmuusika.
 21.00—23.15 Bachi „Jõuluoratoorium“.
 23.35 tantsu- ja ajaviitemuusika.
 0.15 mustlasmuusika.
Bukarest 364,5 / 823 / 12
 18.00—19.00 ja 19.15—20.00 salongork. kont-sert ★ 20.30 Hallevy ooper „Jauditar“. Ülekanne Riigiooperist
Paris (Poste Parisien) 312,8 / 959 / 60
 21.25—22.00 muus. kohvikust ★ 22.20 ko-möödia

London National 261,1 / 1149 / 50
Droitwich 1500 / 200 / 150
 17.50 sümf.-konts. helipl. ★ 18.45 oreli-kontsert ★ 19.15—20.00 tantsumuusika ★ 21.20—21.30 helipl. ★ 22.00—22.45 ajav.-muus. Kavas: Blon. Godfrey. Schumann. Wright jt. ★ 0.15—1.10 kvinteti ettek. ★ 1.15—2.00 tantsumuusika
Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 21.0 sümfoniakontsert
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 22.00 tantsu- ja ajav.-muusika

Reedel 21. dets.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
 Tallinn-RKS
 7.00 äratusmäng
 7.05 võimlemine
 7.20—8.30 hommikukontsert heliplaadelt
 Tallinn-Lasnamäe
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 välismaisi päevauudiseid
 18.00 heliplaate
 18.15 kodumaisi päevauudiseid
 18.30 lastetund
 19.00 ülekanne Tartust
 20.00 ajanäitaja-õendus ja jääteateid
 20.03 ülekanne Tartust
 20.05 „Bajadeer“. J. Brammeri ja A. Grün-valdi opereet kolmes vaatuses. Imre Kal-mani muusika. Tegelased: Prints Rad-jami Lahorest — Konstantin Savi. Odet-te Darimonde — Helmi Einer. Louis Philipp la Tourette — Arnold Vaino. Napoleon Saint Cloche — Agathon Lü-dig. Marietta — Grete Lüdigi. Krahv Ar-mand — August Michelson. Kolonel Par-ker — Sergius Lipp. Fefe, noor daam — Alice Serman. Deva Singh, Lahore ma-javalitseja — Sergius Lipp. Printsi ad-jutant — Karl Karm. Pimprinette, klaki juht Chatelet teatris — Hugo Laur. Jonny, pikolo — Alice Serman. Baari direktor — Ants Jõgi. Direktor Trebi-zondo — August Michelson. Mary — Alice Serman. Teener — Ants Jõgi. Te-gevus: I vaatus Chatelet teatri loožide vestibüül. II vaatus prints Radjami loss Pariisis. III vaatus väikese hotelli ele-gantne baar Pariisis. I ja II vaatus ühel ja samal ööl. III vaatus kolm kuud hil-jem. Näitejuht — Agathon Lüdigi. Muu-sikajuht — Raimund Kull. Riigi Ring-häälingu orkester
Tartu 579,2 / 512 / 0,5
 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 ülekanne Tallinnast
 19.00 eradotsent dr. R. Kleitsmann: Sigi-matusest abielu ja selle ravist (Eesti Tervishoiu Muuseumi loeng)
 19.30 prof. D. Rootsmann: Kuu ja planee-did
 20.00 ülekanne Tallinnast
 20.03 ilmataede
 20.05 ülekanne Tallinnast
Helsingi 335,2 / 895 / 10
 Soome keeles
 17.00 retsitsatsioon
 17.20 ajaviitemuusika ★ 18.25 ja 19.15 kõne
 19.35 laule klaveri saatel ★ 20.00 kõne
 20.30 ringh. ork. kontsert. Tšaikovski: Hamlet-avam. Madetoja: Väike süit; a) Hommik. b) Capriccio. c) Legend. d) Valls. Vieniavski: Viiulikontsert d-moll. Grainger: Iiri laul. Strauss: Valls. Dvorak: Humoresk. Meyerbeer: kioonimismarss oop. „Prohvet“
Lahti 1807,2 / 166 / 40
 Rootsi keeles
 17.00 retsitsatsioon ★ 17.20 Helsingi
 18.25 ja 18.40 kõne ★ 19.15 laule
 19.35 kõne ★ 20.00 vestlus ★ 20.30 Helsingi

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30
 14.00—15.00 ajaviitemuusika
 15.20—15.45 kammertrio ettek. Milander: Menuett, Pergolesi: Aaria. Bach: Bourree. Mendelssohn: Andante con moto. Sandby: Laul
 18.05—18.45 ajaviite-eeskava
 19.15—20.30 heliplaate
 21.00—22.15 ringh. orkestri kontsert. Goldmark: Sakantala, h-moll tšellole ja orkestreile. Bach-Urban: Adagio
 23.00—24.00 ajaviite-eeskava. Bullerian: Vene süit. Ottosen: Preelud ja fuuga. — Laule — Körling: Körling-meloodiad. Süderman: Burlesk. Fletscher: Tants

Luksemburg 1304 / 230 / 200
 9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 orkestri kontsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajaviite- ja tantsumuusika
 Hollandi eeskava
 21.40—22.00 raadiokabaree ★ 22.20—22.35 akordeoni ettekandeid ★ 22.15—23.30 galakontsert. Beethoven: Leonore III, avamäng Boccherini: Kondsert tšellole ja ork. Franck: Sümfooniline poeem ★ 23.30 kontsert ★ 23.45 galakonts. jätkub Eerlioz: looma karneval. Schumann: Kerts. tšellole la minoor. Ravel: Valss. Albeniz: Triana ★ 0.45 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
 6.55 läti laul ★ 7.35—8.05 kontsert
 12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
 16.15—16.45 saksofoni ettek.
 17.15—17.30 läti muusika puhkp.-ork ettek.
 18.25—19.00 jõululaule puhkp.-ork. ettek.
 20.05—21.10 katkeid Lehari op. „Naeratu maa“ ork. ja solistide ettek.
 21.30—22.00 operetimusika ork. ettek. Joh. Strauss: avam. op. „Prints Metuusaem“. Lincke: valss op. „Luna“. Jones: meloodiaid op. „Geiša“
 22.15 Kalman: meloodiaid op. „Tsirkusprintsess“
 22.30 kontsert heliplaadelt

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
 7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
 12.57 aeg. Krakova fanfaarid
 13.10—13.45 Serejdynski ork. kontsert. Heinecke: Eksootiline marss. Kalman: Valss „Karnevali haldja“ motiiv. Fryberg: Küttide marss. Murzilli: Intermetso. Krome: Valss. Blon: Marss. Lehar: popurrii p. „Clo-clo“. Siede: „Roosid lumel“, valss. Kark: Jutustis. Fučik: Marss
 14.05—14.30 kontserdi järg
 16.45—17.45 tantsumuusika ja laulu ettek. (Olga Kaminska)
 18.15—18.50 Reger: Keelp.-trio a-moll
 19.15—19.45 Beethoven: Sonaat es-duur
 20.00—20.20 ja 20.30—20.45 ajaviitemuusika kohvik „Gastronomija“
 21.15—23.30 **sümfooniakontsert** Varssavi konservatooriumist. Filharm. ork. V. Biederjajevi juh. ja L. Zigner (viul). Beethoven: „Egmont“, avam. Saint-Saëns: Viulikontsert h-moll. Tšaikovski: VI sümfoonia h-moll (pateetiline). Hue: Fantaasia.
 0.05 tantsumuus. dancing „Adria'st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 7.30—9.00 hommikumuusika
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Schumann: avam. „Genoveva“. Schumann: Muinasjutt. Weber: a) Kutse tantsule; b) mel. oop. „Oberon“. Spohr: a) avam. „Jesonda“; b) Pulmararss. Fučik: Fanfaaridehelid, marss. Löhr: Valss. Bixio: Mariu. Panizzi: Serenatella. Schögel: meloodiad Joh. Straussi operetest
 20.40—21.00 ajaviitemuus. helipl.
 21.15—22.00 rahvustund. „Inglid, pühakud, karjased“, jõululaulumäng

22.00—23.00 läbilõige Pfitzneri oop. „Christelflein“
 23.30—1.00 tantsumuusika

Königsvesterhausen 1571 / 191 / 60
 7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
 13.00—13.55 lõunakontsert Breslaust
 14.00—14.45 heliplaate
 17.00—18.30 pärastl.-konts. Königsbergist (v. Heilsberg)
 19.00—19.25 marse ja laule helipl.
 20.00—21.00 jõulud seisavad ukse ees. Ori.-kontsert. Blon: Jõulupidu, eelm. Schmalstich: a) Ringmäng „Peetrike kekusoidust“. Wolf-Ferrari: Inglite ringtants. Pfitzner: mel. „Christelflein“ist. Meyer-Helmund: Käik läbi muinas-metsa. Micheli: Sõduritemäng. Koedel: Rõõmsad jõulupidud, helipilt. Graener: mei. oop. „Hannele taevasõit“
 21.15—22.00 rahvustund (v. Heilsberg)
 22.00—23.00 „Schwarzwaldi kuused“, reportaaž Freudenstadt'ist
 24.00—1.00 tantsumuusika Breslaust
Breslau 315,8 / 959 / 60
 6.00—7.00 heliplaate
 7.25—9.40 hommikukontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert Heilsbergist
 21.15 rahvustund
 22.00—23.00 „Grieshuusi kroonika“, kuulemäng
 23.25—1.00 tantsumuusika

Kink mis jõuluks rõõmu teeb

K-m, LIER ja ROSSBAUM, Viru 7, tel. 433-34

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.
 17.00—18.40 pärastlõunakontsert
 19.30—20.40 ajaviitekontsert
 21.15 rahvustund
 22.00—23.00 kuulemäng
 23.20—24.00 R. Straussi helindeid sol. ja orkestri ettekandes

Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.35—8.00 ja 8.10—9.00 hommikukontsert
 17.00—18.30 pärastlõunakontsert
 19.15—19.45 adventmuusikat koori ja oreli ettekandes
 20.10—20.45 Mozart: Sümfoonia es-duur
 21.15—22.00 rahvustund (v. Heilsberg)
 22.00—23.00 kirev tund
 23.20 ilmapoliitiline ringvaade
 23.45 heliplaate
 24.00—1.00 ajaviitemuus. d'Albert: avam. muusikal. naljamängule „Äraris“. Rossini-Respighi: Rossiniana-süit. Lortzing: mel. oop. „Salakütt“. Ziehrer: Võõrastejuhtide kadriil. Reinhardt: valss op. „Magus tütarlaps“. Demaret: Bib ja Bob, lõbus intermetso. Heyden: Marss

München 405,4 / 740 / 100
 8.10—9.15 hommikukontsert
 17.00—18.30 videvikkontsert
 18.50—19.10 laule sopr. ja baritoni ettek.
 20.00—20.15 „Seiklus heliplaatide-kaupluses“ — lõbus stseen
 20.15—21.00 **Joseph Haydn'i oratoorium „Aastaajad“**
 21.15 rahvustund
 22.00—23.00 kirev tund
 23.20—23.45 Moodsaim tõstelava maailmas. Ringkäik Müncheni rahvusteatri kulisidest taga (ülevõte)
 23.45—1.00 tantsumuusika
Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.35—9.00 hommikukontsert ja teated
 17.00—18.30 pärastlõunakontsert.
 19.20—20.35 EmDe-orkester mängib aja-

viiteks. Kavas: Keler-Bela, Fuchs, Puccini, Clemus, Blankenburg, Lumbye j.t.
 22.00—23.15 laule heliplaadelt.
 23.35 R. Wetz'i helindeid viiuli ja ork. ettek. 1. Kleist-avamäng. 2. Viulikontsert h-moll, op. 57, viiulile ja ork.
 0.30—1.30 õõmuus. heliplaadelt. Cimarosa: avam. oop. „Salajane abielu“. Loe-we: Pulmalaul. Weber: Kutse tantsule. Dvorak: Scherzo capriccioso. Grieg: Pulm Troldhaugenis. R. Strauss: muus. „Arabella'st“. Joh. Strauss: Vein, naine ja laul — valss. Tšaikovski: Capriccio Italien.

Praha 470,2 / 638 / 120
 7.15—8.30 teated ja muusika
 13.00—19.00 kammermuus. kvarteti ettek.
 19.20—19.55 saksa eeskava
 22.15—23.00 ajaviite-eeskava
 23.15—23.30 heliplaate

Viini 506,8 / 592 / 120
 18.25—18.55 kontserttund (sopran, kitarr).
 21.00—23.50 Fr. Schmidt' ooper „Fredigundis“.
 0.10 ajaviitekontsert. Mussorgski-Artok: fant. oop. „Boris Godunov“. Pick-Mangiagali: Fetes galantes, süit. O. Strauss: avam. op. „Kuninganna“. Offenbach: barkarol op. „Kullasepp Toledost“ Lehar: Esimene armastus, laul. Morena: Eksitule, popurrii. Waghalter: Intermetso. Cerda: Laul. Stolz: Marsslaul.
 i.15—2.00 mustlasmusika.

Budapest 550,5 / 545 / 120
 18.30—19.00 jazzmuusika.
 19.15—19.55 viulikontsert. Tartini: Sonaat g-r cl. Bach: Aaria. Beethoven: Menuett. Fibich: Poeem. Bach: Adagio. Zarzicky: Masurka.
 20.30 ooperi ülekanne.
 23.30 mustlasmusika.
 24.00 heliplaate.

Bukarest 364,5 / 823 / 12
 18.00—19.00 ja 19.15 — 20.00 salongork. kontsert ★ 20.30 ülekanne ooperist.
 18.00—19.00 ja 19.15—20.00 ringh. ork. kontsert. Kavas: Wallace, Dowell, Caleridge-Taylor, Lacombe, Offenbach, Lecocq j.t. ★ 20.20—20.45 helipl. ★ 21.15—22.00 ja 22.15 **sümfooniakontsert**. Borodin: Sümf. nr. 1. Lizar: Muusikat ringhäälingule. Tšaikovski: Kontsert e-moll klaverile ja ork. R. Strauss: Sümfooniline poeem.

Pariis (Poste Parisien) 312,8 / 959 / 60
 20.57 ja 21.28 heliplaate ★ 22.15 opereti ülekanne

London National 261,1 / 1149 / 50
Droitwich 1500 / 200 / 150
 17.35 ork.-kontsert ★ 18.15 ajav.-kontsert ★ 19.15—20.00 okteti ettek. ★ 21.30—22.30 ork.-kontsert ★ 0.15—1.15 kaasaegset klaverimuusika. ★ 1.20—2.00 tantsumuusika (Droitwich)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 18.30—19.30 saade punaväele
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 18.25 ooperi ülekanne ★ 22.30 tantsu- ja ajaviitemuusika

Laup. 22. dets.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
 Tallinn-RKS

7.00 äratusmäng
 7.05 võimlemine (Ernst Idla)
 7.20—8.30 hommikukontsert heliplaadelt Tallinn-Lasnamäe
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 välismaisi päevauudiseid
 18.00 heliplaate
 18.15 kodumaisi päevauudiseid
 18.30 kapten E. Püss: Eesti vabadussõda. Tartu langemine punaste kätte ja kaitse organiseerimine Põhamaa-Aidu raioonis. Kaitse organiseerimine Lõuna-Eesti lääneosas

19.00 prantsuse keele tund edasijõudnuile (Cathala)
 19.30 pool tundi perenaistele. Salme Mas-so: Külastite vastuvõtmine
 20.00 ajanäitaja-õendus ja jääteateid
 20.03 ülekanne Tartust
20.05 Ringhäälingu orkestri kontsert. Ju-hatab Raimund Kull. 1. Orkester: Glin-ka, avam. oop. „Elu tsari eest“. Men-delssohn, nokturn süidist „Suviöö-unelm“; Wesslander, a) Pulmahelid; b) Mäng salus; Elliot, süit „Päikesepaiste-lises Hispaanias“. 2. Smetana, fant. oop. „Müüdüd mõrja“; Jaap Kool, Tantsud vanas stiilis; Ries, Perpetuum mobile; Liszt, Ungari fantaasia. (Klaveril Dag-mar Kokker-Murakas)
 21.30 vana tantsumuusikat heliplaatidelt
 22.15 moodsat tantsumuus. heliplaatidelt
Tartu 579,2 / 512 / 0,5
 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 ülekanne Tallinnast
 23.00 ülekanne Tallinnast
 20.03 ilmataede
 20.05 ülekanne Tallinnast
Lahti 1807,2 / 166 / 40
Helsinki 335,2 / 895 / 10
 17.00 heliplaate ★ 18.00 kõne
 18.20 harmoonika ettekandeid
 18.40 kõne ★ 19.15 aktuaalseid päevaküsim.
 19.25 kõne
 19.50 ringh. ork. kontsert. Haapalainen: 2 rahvalaulu. Ranta: 3 bottnia rahva-laulu. Klami: 2 rahvalaulu. Kuula: Pöls-ka. Kuula-Koskimies: Bottnia tants
 20.20 retsitsatsioon
 20.40 vestlus ja laul
 21.10 orkestrikontsert jätkub. Waldteufel: Les Patineurs, valss. Planquette: mel. op. „Corneville kellad“. Dimitriescu: Rumeenia fantaasia
 22.15—24.00 tantsumuusika
Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30
 15.00—16.00 ajaviite-eeskava
 16.45—17.00 laule klaveri ettek.
 18.05—18.30 klaverikontsert. Stenhammer: Fantaasia h-moll. Rachmaninov; a) Pre-lüüd gis-moll; b) Moment musical. Cno-pin: Scherzo h-moll
 19.00—20.00 ajaviitemuusika. Adam: avam. „Nürnbergi nukkt“. Ohlsen: Mia bella Napoli, valss. Moszkovski: Serenaad. Lehar: muus. op. „Tsarevits“. Sinding: Valss g-duur. Dvorak: Humoresk. Ale-xandersson: Rootsi rahvalaulud ja rah-vetantsud. Micheli: Baby mängib. Ray: Head ööd. Grosz: Capri, foxtrott
 20.30—21.15 vana tantsumuusika
 21.45 heliplaate
 23.00—24.00 moodne tantsumuusika
Luksemburg 1304 / 230 / 200
 9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 orkestrikontsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajaviite- ja tantsumuusika
 Prantsuse eeskava
 21.45—22.00 romansse ★ 22.25 kontsert ★ 23.00—23.30 ork.-kontsert ★ 23.40 süm-fooniakonts. Mendelssohn: Kontsert viiu-ile ja orkestreile. Lalo: „Kuningas Ys“, avam. ★ 0,20 viiuli-konts. Kavas: De-bussy, Sarasate, Ravel, Rimski-Korsakov jt. — 23.40 ajaviitemuusika — 0,30 tantsumuusika
Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
 6.55 koraal ★ 7.35—8.05 kontsert
 12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
 16.00—16.30 kontsert heliplaadelt
 17.00—17.40 Beethoveni klaverikontsert nr. 3 heliplaadelt
 18.10—18.30 jõululaule
 18.30—19.00 oreli ettek. (A. Kalniņš). Ka-vas jõulumuusika
 20.03—21.05 läti vaimulik muusika koori ja orkestri ettekandes

21.20—22.00 ja 22.15—22.30 popul. muus.
 22.30—24.00 tantsumuusika
Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
 7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
 12.57 aeg, Krakovi fanfaarid
 13.10—14.00 ajaviitemuus. Lanner: Schön-brunni valss. Gall: Rändratsaniku laul. Leoncavallo: Meloodiaid oop. „Bohème“. Armandola: Mailaul. Goubier: Väike jaapani ballett. Ganne: Ekstaas
 14.05—14.30 laulukesi helipl.
 16.45—17.30 uudisheliplaate
 18.00 jaapani laule (A. Szleminka)
 18.20—18.50 Navrocki helit. klaverile, au-tori ettekandes
 19.15—19.45 Stojovski: Sonaat g-duur op. 13 klaverile ja viiulile
 20.00—20.20 inglise laule helipl.
 20.30—20.45 Jarycki helit. helipl.
 21.00—21.45 ajaviitemuusika. Waldteufel: „Kisklejad“, valss. — Monoloog. — Meyer-Helmund: katkeid süidist „Õhtu Neeva kaldal“. — Monoloog. — Eilen-berg: Saanisõit
 22.00—22.45 rahvalik kontsert. Ringhää-l. sümf.-ork. ja G. Czaplinski (laul). Nos-kovski: avam. „Sõejoonised“. Weber: Kutse tantsule. Verdi: aaria oop. „Otel-lo“. Thomas: laul oop. „Hamlet“. Svend-sen: Norra rapsoodia. Zarubin: Minu aias. Tšaikovski: Don Juani serenaad. Komzak: Marss
 23.35—24.00 tantsumuus. dancing „Oaza“st“
 0,05 tantsumuusika „Oaza“st“
 0,35 salongmuusika helipl.
 1,00 tantsumuusika dancing „Paradis“ist“

Meie
„Rahvavastuvõtja“
 ühes dumaamilise valjuhääldajaga
 maksab ainult kr. 76.—
 ELEKTROTEHNIKA
 LABORATOORIUM
JAAKSON & JÄTMAR
 Endla 9, telefon 448-33

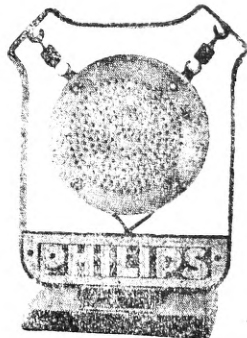
Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 7.30—9.00 hommikumuusika
 17.00—19.00 kirev pärastlõuna. Kaasteg.: solistid ja orkester
 19.30—19.55 jõulumuus. sopr. ja oreli ettek.
 20.30—21.00 Fr. Liszti klaverikontsert.
 1. Kolm Petrarka-sonetti. 2. Tarantella
 21.15—23.00 Kes kardab musta meest? — kaks tundi õudusi ja ebaosku
 23.30—1.00 tantsumuusika
Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
 7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
 13.00—13.55 lõunakontsert
 14.00—14.45 lõbus nädalalõpu-salat (helipl.)
 17.00—19.00 lõbus laupäeva-pärastlõuna
 19.40—20.35 helisevad jõululingid — uusi heliplaate
 21.15—23.00 lõbus tantsuõhtu
 24.00—1.00 öömuusikat Münchenist
Breslau 315,8 / 959 / 60
 6.00—7.00 heliplaate
 7.35 hommikukontsert
 17.00—19.00 pärastlõunakontsert
 20.15—20.40 järgmise nädala saatkava ja heliplaate
 21.10—23.00 ooperimuusikat solistide ja orkestri ettek. Mozart: a) avam. „Figaro pulm“. b) aaria oop. „Figaro pulm“. c) aaria oop. „Võlulööb“. Lortzing: a) balletimuus. oop. „Tsaar ja puusepp“. b) aaria samast ooperist. Nicolai: aar. ja duett oop. „Windsori lõbusad naised“. Weber: avam. oop. „Vabakütt“. R Wagner: a) Elisabeth'i aaria oop. „Tannhäuser“. b) avam. „Tannhäuser“
 23.30—2.00 tantsumuusika
Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.
 17.00—19.00 pärastlõunakontsert

19.20—20.00 jõulumuus. solistide ettek.
 20.00—20.40 uusi jõulupaate
 21.10—23.00 kontsert Münchenist
 23.30—2.00 tantsumuusika
Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.35—8.00 ja 8.10—9.00 hommikukontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert Münchenist
 19.00—19.35 videvikkontsert helipl.
 20.00—21.00 ajaviitemuusika. Recznicek: avam. oop. „Donna Diana“. Sibelius: Rcr.dino. Grieg: Norra mõrsjarong möödasõidul. Lanner: Hooviballitantsud. Beethoven: Menuett. Orbach: mel. Flo-tovi helindeist. Ehlers: Gernegross-pa-raad
 21.10—23.00 Hamburgi ja Stuttgarti ühis-saade. Suur muusikaline reis. Kaasteg.: koor, orkester, solistid, kõnelejad jne.
 23.20 ühissaade jätkub
 1.00—2.00 tantsumuusika
München 405,4 / 740 / 100
 8.00—9.15 hommikukontsert
 17.00—18.30 videvikkontsert
 18.50—19.10 jõulumuusikat koori ja solis-tide ettekandes
 20.00—20.30 lõbus pooltund
 21.10—23.00 ringh. orkestri õhtukontsert.
 23.20 vahe-eeskava
 24.00—1.00 öömuusika
Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.35—9.00 hommikukontsert ja teated
 16.45—18.15 kirev muusika nädalalõpuks.
 18.15—18.45 „Talv sõnas, laulus ja muusi-ka“, kuuldepala.
 19.30—19.55 jõululaule
 20.35—21.00 Ka helisid filtreeritakse (kõne)
 21.15—23.00 lõbus tantsuõhtu Königsvus-terhausenist.
 23.20—1.30 tantsumuusika.
Praha 470,2 / 638 / 120
 7.15—8.30 teated ja muusika
 18.05—18.25 duette viiulile ja aldile
 18.35—18.45 heliplaate
 19.05—19.55 saksa eeskava
 20.30 popul. tšehhi laule
 20.55—23.15 opereti ülekanne
 23.30—0.30 ringh. ork. kontsert. Kavas: Offenbach, Strauss, Leuschner jt.
Viin 506,8 / 592 / 120
 17.40—18.35 puhkp.-muusika.
 20.15—21.00 koorikontsert.
 21.00—23.00 kolm jõulunäidendit.
 23.20 tantsumuusika.
 C.45—2.00 kuulsaid orkestreid helipl.
Budapest 550,5 / 545 / 120
 18.25—19.20 kontsert.
 19.45—20.30 heliplaate.
 21.00—22.40 kuuldemäng.
 23.00 mustlasmuusika.
Bukarest 364,5 / 823 / 12
 18.00—19.00 ja 19.15—20.00 rumeenia rah-vumuusika. ★ 20.20—20.45 uudisheliplaate.
 ★ 21.00—21.25 laule klaveri saatel ★ 21.45 jazzkonts. ★ 22.45—23.15 ringh. orkestri kontsert. Kavas: Joh. Strauss, Komzak, Weber jt.
Pariis (Poste Parisien) 312,8 / 959 / 60
 21.30 oper.-muus. helipl. ★ 21.50 uudishelipl. ★ 22.15 tangosid ★ 23.00 tantsum.
 ★ 0.30—1.45 heliplaate
London National 261,1 / 1149 / 50
Droitwich 1500 / 200 / 150
 19.15—20.00 tantsumuus. ★ 21.30—22.30 puhkp.-ork. konts. ja tšellosooloid. Bag-ley: Marss. Nicolai: „Windsori lõbusad naised“, avam. Chopin: Nokturn. Kreis-ler: Ilus Rosmarin. Paradis: Sizilana. de Bériot: Balletistseen. Samartini: Itaalia armastuslaul. Cassado: Rohelise ku-radi tants. Fletcher: Metsatseen ★ 23.30—23.30 kontsert ★ 24.00—0.55 kvinteti ette-kand. ★ 1.00—2.00 tantsumuus. (Droitwich)
Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 19.20 saade kürale
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 19.30 kontsert ★ 22.00 tantsu- ja ajaviite-muusika

Kõige nõudlikumaid soove rahuldavad kõrgekvaliteedilised

PHILIPS

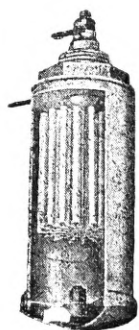
üksikosad

Saateamatööridele soovitame:

PHILIPS

saatelampe, mikrofone, eevõimendajaid jne.

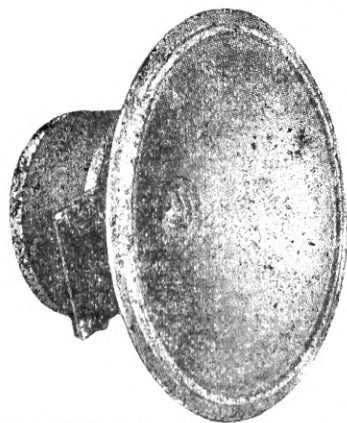

Isehitajaile soovitame:

PHILIPS

kõrgekvaliteedilisi

elektrolüüt-kondensaatoreid, takistusi, plokk-kondensaatoreid, potentsiomeetreid jne.

Eriti nõudlikele raadiokuulajaile soovitame üllatava helipuhitusega ja loomutruu ülekandega

PHILIPS

dünaamilisi valjuhääldajaid.

Nõudke uut kataloogi ja tehnilisi juhiseid

Kuulaja arvustab

HELIPLAADIST JA ORKESTRIST

Iga raadiokuulaja on kindlasti pannud tähele, et suure orkestri ülekanne heliplaadilt ei ole kaugeltki nii meeldiv, kui orkestrilt otsekohe. See on loomulik, sest heliplaat on mehaaniline jäljendus muusikast; ta peab ainsa nõela kaudu edasi andma need komplitseeritud helid, mida orkestris mitukümmend instrumenti erinevate sagedustega ja erineva häälevärviga sünnitavad.

On võhikulegi arusaadav, et kui seda määratu mitmekesisest helide valingut heliplaadile üheainsa vaevalt nähtava joonekesse sisse suruda ja sealt peenikesse nõela abal jälle kuuldavaks teha, siis ei saa nõudagi et see sünniks ilma teatud kadudeta ja moonutusteta. Kuigi need kaod ja moonutused hea grammofoni juures on minimaalsed, kuid nad on ikkagi olemas ja neile lisaks seltsib veel teatud „masina maik“ ja kahin — olgugi samuti väga väike.

Kui nüüd seda mehaanilise muusika aseainet antakse raadio kaudu edasi, üks ole see edasiantud muusika siis juba kahekordselt mehaaniline! Seega ka heliplaadi moonutused ja kadud esinevad mitte ainult kahe, vaid mitmekordistatult, olenedes vastuvõtja omadusist ja võimenduse tugevusest. Samuti seltsivad siingi aparraadi enda defektid, moonutused, vile ja kahinid, mis eriti vanemate aparraatide juures on paratamatud.

Kui paljude on aga Eesti kuulajaskonnas esmajärguliste, moodsate aparraatide omanikke?! — Kindlasti väga suur enamus ajab läbi kord olemasoleva vastuvõtjaga ja ühes sellega ka, kuulates heliplaadilt suurt orkestrit, naudib lõbu asemel pettumusi. Sest tihti selline vastuvõtt meenutab hiigla rahasadu vastu akent või raudteerongi mürinat; ja seda nimelt just sümfooniaorkestri puhul. Veidi paremini kõlavad orkestrid, mis koosnevad lühesorti pillidest, nagu puhk- või keelpillide, või ka laulukoorid, kusjuures ülekanne on seda puhtam, mida väiksem on koori koosseis, sest helid pole nii keerulised.

Kõige puhtamalt aga kõlavad kindlasti alati solistid. Eriti puhkpillide soolod: flööti, klarnet, pasun, oboe, fagott, aga ka viul, tsello, mandoliin, kannel (tsitrid jne.), eriti aga ksuülofon.

Nende vastuvõtt isegi vanade aparraatiedga on alati laitmatult loomulik ja pakub tõsist naudingut peale ebamusikaalse kakofoonia orkestrilt. See on kui arstirohuks piinatud kõrvadele. Ainult klaverisoolo kipub ka — fortissimo puhul — muutuma põrinaks, eriti heliplaadilt.

Ringhäälingu eeskava juhid kahjuks ei näi arvestavat nende asjaoludega, sest enamik senistest heliplaadidest on olnud suurte sümfooniaorkestrite asjad; soliste aga väga vähe. Nähtavasti kontrollitakse seal enda ülekandeid heade ja moodsate võrkvastuvõtjatega, ega ole seepärast vast aimugi, millist meelehärma vanade ja keskpäraste vastuvõtjate omanikud üle maa tunnevad. Ringh. juhatus, pidades sümfooniaorkestrit muusikalise täiuse tipuks, ostab neid plaate muidugi heas usus, et kuulajad on nendega väga rahul. Kuna aga meil nüüd just enda orkestri suurendamisega on tubli samm edasi jõutud, peaks erilist rõhku panema solistide, duettide, kvartetide jne. valikule heliplaadidelt.

Siin tuleks nüüd küll kuulajail sõna kaasa rääkida. Ärgem olgem nii passiivsed, et jätate endi muljed ainult oma teada! Teatage neist alati ka ringhäälingule kas või lühidalt postkaardiga.

Teatagu seda eriti nüüd, kus ringhäälingul seisab ees uute heliplaatide ostmine, nagu ajalehe teateist näha; muidu võib juhtuda, et neist uutest plaatidest kuulajad väga vähe kasu saavad.

Või jääb minu kiri hüüdjaks hääleks kõrbes?!...

J. Mikiver.

Lühilaine eriosa ilmub järgmises numbris, s. o. 21. detsembril k. a. Toimetus.

Mida peab raadio-amatöör teadma elektrotehnika põhimõistetest

(Jätk)

10. Läbivoogamise seaduse rakendamine.

Eelmises lõikes esitasime teoreetilised seadused, millest avaldavad ampeerkeerdude arvu olenevana väljatugevusest. Samuti oleme esitanud seadused kõikide teiste magnetilise ringi juures esinevate suuruste vahel. Jääb üle käesoleva lõike ülesandena näidata nende seaduste kasutamist praktikas.

Eelpool toodud võrrandite põhjal võime matemaatika kaasabil kirjutada läbivoogamise seaduse praktiliselt kasutatava kujuna

$$AK = l_1 \left(\frac{AK}{cm} \right)_1 + l_2 \left(\frac{AK}{cm} \right)_2 + l_3 \left(\frac{AK}{cm} \right)_3 + \dots \quad (69)$$

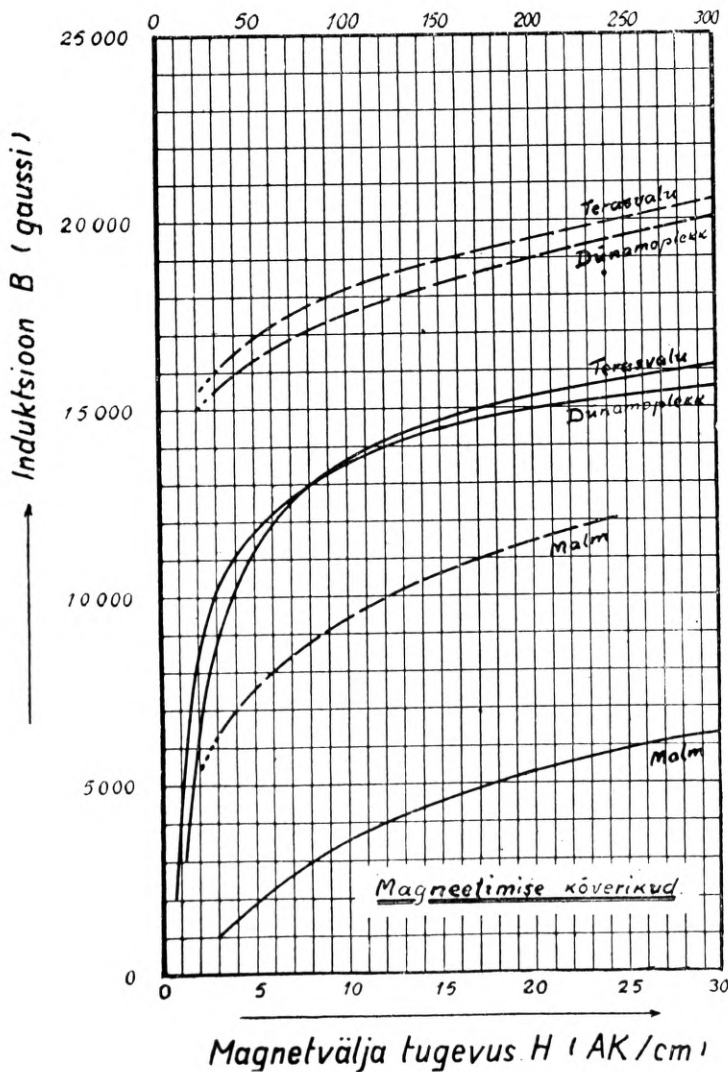
„Tõlkes“ kõlab see võrrand järgmiselt: magnetilises ringis nõutava magnetvoo tekitamiseks vajalikud ampeerkeerud võrduvad summale igas magneetilise ringi osas tarvilikest ampeerkeerdudest pikkusühikule (sentimeetrile) korrutatud vastava osa pikkusega.

Mingile magnetilise ringi osale nõutav ampeerkeerdude arv pikkusühikule (sentimeetrile) oleneb vastava osa materjalist ja induktioonist (tungjoonte tihedusest) selles. Õhus

$$B = H$$

ja seepärast

$$B = \sim 1,25 \frac{AK}{c.m.}$$

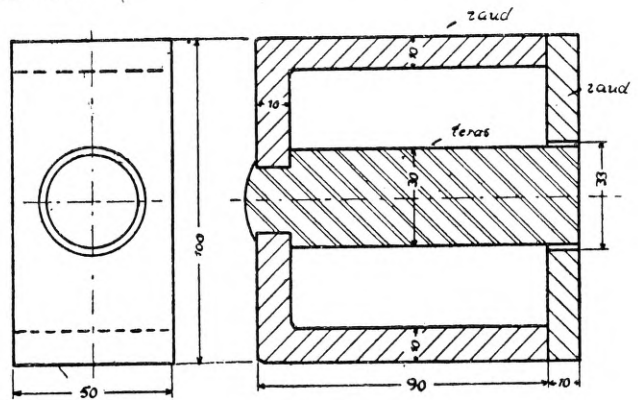

Joonis 35.

Sellest saame nõuetavad ampeerkeerud pikkusühikule õhuteel

$$\left(\frac{AK}{cm} \right)_{\text{õhk}} = 0,8 B \quad (70)$$

kus B on induktsoon gaussides. Muu materjali kohta tuleb meil aga induktsoon valida ja selleks kasutame joon. 35 abi. Joonisel 35 oleme kujutanud induktsooni B sõltuvana väljatugevusest H malmi, terase ja dünamopleki (pehme raua ja hästipõletatud tavalise raudpleki magneetimiskõveraid võib võtta ligikaudselt ühtuvatena dünamopleki magneetimiskõveraga) juures; sel-list vahetada kujutavaid kõveraid nim. magneetimis-kõveraiks.*

Joonis 36.

Graafikute joon. 35 kasutamise selgitamiseks olgu öeldud, et me valime induktsooni ja määrame valitud induktsooni jaoks materjalile vastavad nõutavad ampeerkeerud sentimeetrile. Induktsioon, näiliselt vabalt valitav, pole seda tegelikult täiel määral. Praktikas suunavad ja piiritlevad meie valikut kaks punkti:

- 1) konstruktsiooni majanduslikkus,
- 2) erijuhtudel nõue mittelineaarsete moonutuste vältimiseks (madalsagedus-transformaatorid, väljumistransformaatorid, drosselid jne.).

Nende nõuete alusel selguvad vaadeldes kujutatud magneetimiskõveraid. Näit. dünamopleki magneetimiskõver jookseb praktiliselt sirgelt kuni umbes induktsoonini $B = 8500$ gaussi. Selle punktini võib praktiliselt võttes pidada induktsooni proportsionaalseks teda põhjustavale väljatugevusele. Meie teine nõue on seega rahuldatud piirides nullist kuni mainitud magneetimiskõvera punktini. Sellest punktist magneetimisega ülemine hakab magneetimiskõver kõverduma; nimetame osa, kus kõverduse kiirus suurim, magneetimiskõvera põlveks (dünamopleki juures võib magneetimiskõvera põlveks pidada osa $B = 9000$ kuni $B = 13500$ gaussi vahel). Seadetes, kus pole tarvidust mittelineaarsete moonutuste vältimiseks, ei teeks magneetimiskõvera kõverdumine meile tuska, kui ta ei riivaks esimese punkti nõudeid. Võtame selgituseks mõned arvud. Näit. induktsooni $B = 12000$ gaussi tekitamiseks dünamoplekis on vajalikud ca. 5,5 ampeerkeerdude pro cm magnetvoo teepikkust, induktsooni $B = 13000$ gaussi tekitamiseks aga juba 8,0 ampeerkeerdude sentimeetrile; me näeme, et suhteliselt õige vähe suurema induktsooni

* Kujutatud magneetimiskõverad on võetud dipl. ins. H. R. Wõrgu raamatust „Elektrimasinate ehituse ainete omadused“ autori lahkel loal. Mainitud raamat sisaldab veel hulga teisi tähtsaid andmeid elektrimasinate ehituses tarvitsminevate materjalide kohta ning teda võib saada Tallinna Kõrgema Tehnikumi raamatukogust.

saavutamiseks peame amperkeerude arvu suurendama juba ligi 45% võrra esialgsest väärtusest ehk teisiti öeldes — meie konstruktsioon muutuks ebamajanduslikuks. Me ütleme, et pealpool magneetimiskõvera põlve on materjal magneetiliselt küllastatud. Seega on ebamajanduslik minna magneetimisega materjali magneetilise küllastuseni. Kokkuvõttes võime öelda, et magneetimiskõverad annavad meile esiteks aimu kohase induktsiooni suurusest ja teiseks võimaldavad otsekohe määrata nõutava induktsiooni tekitamiseks vajaliku väljatugevuse ühikutes AK cm, teiste sõnadega, võimaldavad määrata nõutavad ampeerkeerud magnetvoo teepikkuse ühikule vastavas magnetilise ringi osas. Korrutades ampeerkeerud pikkusühikule vastava osa pikkusega, saame selle osa magneetamiseks vajalikud ampeerkeerud. Samuti talitades teiste magneetilise ringi osadega, leiame nende magneetamiseks vajalikud ampeerkeerud. Kui magnetilise ringi osad on lülitatud järjestikku (see-

Kuna õhus $B = H$ ja H oli meil võrdne 10 000 oerstedti, siis induktsioon õhus on $B = 10\,000$ gaussi ning kogu õhupilu läbiv magnetvoog võrr. (52) põhjal

$$\Phi_k = B \cdot S = 10\,000 \cdot 10 = 100\,000 \text{ maxvelli.}$$

Saadud suurus on õhupilu läbiv kasulikvoog. Kui ei esineks puistet, siis oleks voog kogu magnetilises ringis sama suur. Tegelikult esineb aga ikka puiste, mille suurus avaldatuna Hopkinsoni puistetegurina on ligikaudse hindamise*) põhjal

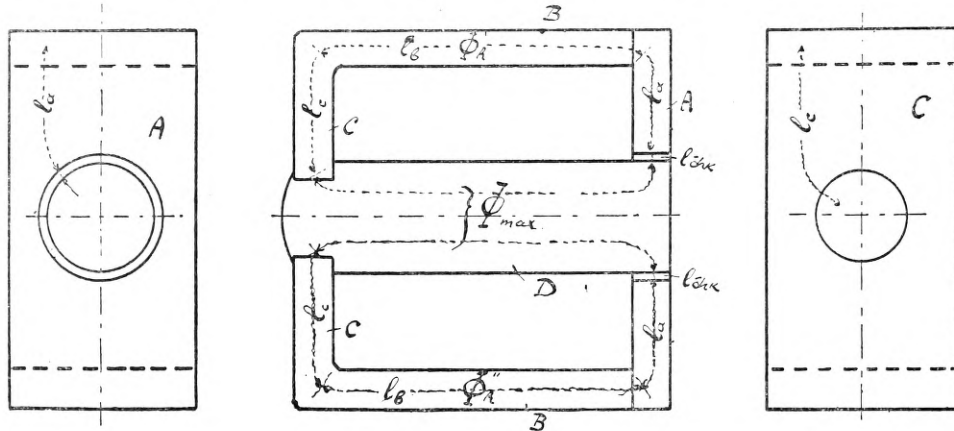
$$v = \sim 1,2 \div 1,3$$

olenevalt konstruktsioonist.

Võttes keskvaartusena*) $= 1,25$, saame magnetilises ringis teotseva maksimaalse voona võrr. (66) põhjal

$$\Phi_{\max} = v \cdot \Phi_k = 1,25 \cdot 100\,000 = 125\,000 \text{ maxvelli.}$$

Kujutades joonisel 37 magnetvoo jagunemist, näeme,

Joonis 37.

rias), siis kogu ringi magneetamiseks vajalikud ampeerkeerud saame liites üksikute osade magneetamiseks vajalike ampeerkeerude (läbivoogamise seadus, võrr. 69).

* * *

Esitanud üldise meetodi magneetilise ringi arvutamiseks, kerkib tarvidus selgitava näite järel. Oleme selleks valinud ergutusmähise arvutuse olemasolev. dünaamilise valjuhääldaja raudkerale, mille moodud toodud joon. 36. Joonis näitab „U“ konstruktsiooni, mille kest rauast ja südamik terasest. Nõutakse ergutusmähist, milline suudaks tekitada õhupilus magnetvälja tugevusega $H = 10\,000$ oerstedti.

Arvutus areneb siis järgmiselt. Õhupilu keskmine raadius on

$$r_k = \frac{33 - 30}{4} + \frac{30}{2} = 15,75 \text{ mm} = 1,575 \text{ cm}$$

Keskmine õhupilu ristlõige seega

$$S_k = 2\pi \cdot 1,575 \cdot 1,0 = 9,9 \text{ cm}^2 = \sim 10 \text{ cm}^2$$

et leitud max. voog esineb ainult südamikus. Südamikust välja astudes jaguneb magnetvoog „U“-konstruktsiooni harudele ja kuna me eeldame, et need harud on magnetiliselt täiesti ühtlased, siis voog ühes harus on

$$\Phi_h = \frac{\Phi_{\max}}{2} = \frac{125\,000}{2} = 62\,500 \text{ maxvelli}$$

Määratud magnetvoogude suurused asume ampeerkerude arvu määramisele. Selleks tuletame eelkõige veel kord meelde, et meil käesolevas konstruktsioonis magnetvoog haruneb, seega tegemist on kahe magnetilise ringiga. Arvutame suurused ja ampeerkeerud kõikidele magnetilise ringi osadele eraldi, kanname nad tabelisse (vt. alamal) ja saame ampeerkerude liites kogu ampeerkerud.

*) Puiste täpsest arvutamisest on autor loobunud, kuna see oleks temale tähendanud liiga pikka kõrvalekaldumist kirjutise eesmärgist.

MIKS KASUTATAKSE KAUGENÄGEMISEKS ULTRALÜHILAINEID?

Et mõnda pilti üle kanda, selleks peab, nagu ringhäälingugi juures, saatma välja vastav sagedusriba. Ringhäälingus on see riba 50—4500 hertzini, nii et koguriba laius on 9000 hertzi ehk 9 kilohertzi. Kaugenägemise juures ei piisa sellest ribalaiusest, kuna 180-realise pildi ülekandmiseks on vajalik sageduspiirkond peaaegu 0—500 kilohertzini; seega tuleb arvestada 1 miljoni hertzilise ribalaiusega. Kui näiteks kaugenägemissaatjat lastaks töötada 550 kHz-ga, seega 545-meetrilisel

lainepikkusel, siis võtaks selline saatja oma alla laineala 6000—286 meetrini. Sel piirkonnal ei ole aga mitte üksi kõik kesk- ja pikalainesaatjad, vaid ka suurem osa kaubanduslikke saatjaid.

Sel põhjusel asetatakse kaugenägemissaated ultralühilaine piirkonnale. Nii näiteks töötab Berliin-Witzlebeni kaugenägemissaatja lainel 6,7 m. Täie modulatsioon juures võtab saatja oma alla piirkonna 6,741—6,59 meetrini. Kui aga minnakse pildiridade arvuga veelgi kõrgemale, siis tuleb paratamatult minna üle veelgi lühemale lainele.

Tehniline kirjakast

D. P. Puka. Juhul, kui Teil on vastuvõtja pool vastavalt kirjeldusele valmistatud ja siiski laineala on liiga lühike, peab Teie vastuvõtjasa kasutatav pöördkondensaator olema väiksema lõppmahuga kui 500 cm. Et lainealasad ulatuslikumaks muuta, peate kasutama kas suuremat pöördkondensaatorit, või suurendama häälestusmähiste keerduarve. Miks Teie vastuvõtja valgustusvõrgust anoodpinge võtmisel ei töötanud, on väga raske öelda, sest Teie pole skeemi juurde lisanud, kuidas ja millise võrkanoodi oma vastuvõtjaga lülitasite. Oieti talitades peab see aparaat võrgust anoodpinge võtmisel sama korralikult töötama kui mingi muu lülitusega aparaat.

Valgustusvõrku antenniks kasutades peab võrgu ja aparaadi vahele lülitama umbes 1000—2000 cm plokkkondensaatori. Mõnel juhul võib valgustusvõrku kasutada kas antenniks või vastukaaluks, kuid mitte kunagi mõlemiks korraga ühe ja sama aparaadi juures; kui sealjuures ka anoodpinget võetakse võrgust, on vastuvõtt võrkanoodi nõrgem. Maksev on see alalisvooluvõrgu kohta — vahelduvvooluvõrku antenniks kasutades on see ükskõik, kas vastuvõtjale võetakse pinget võrgust või mitte.

Ü. N. Aakre. Oma kirjades Teie ei tähenda, millist Davidovi 3-lambilist vastuvõtjat Teie soovite ehitada Ameerika lampidega, sest selle autori sulest on ilmunud mitu 3-lambilase kirjeldust.

A. T. Viljandis. Kuuldavusele, eriti hääletugevusele mõjub see palju, kas kuulata antenniga või antennita, kuid aparaadi ja lampide elueale ei avalda see mingit märgatavat mõju. Hääle kadumine ei olene harilikult ei saatejaamast ega ka vastuvõtjast, vaid raadiolainete levimise tingimustest neid kandvas keskkonnas. Moodsates aparaatides on hääle kadumise (fadingu) kompenpeerimiseks olemas eriline seadeldis — automaatne hääletugevuse reguleerija.

J. H. Narvas. Küsitud vastuvõtja lülituses ei ole midagi erilist. Selle aparaadi hästi töötamine on ainult seal kasutatud üksikosade kõrgest kvaliteedist, eeskätt lampidest ja valjuhääldajast. Seesuguse aparaadi valmistamiseks kõlbab igasugune lülitus, kui häid üksikosi kasutada; Ameerika lampe võib seal ka kasutada.

Neudorfi 4-lambiline vahelduvvoolu võrkvastuvõtja on juba niipalju vananenud, et vist pole mõtet seda enam ehitada. Väga hea ja moodsa 4-lambilise vastuvõtja kirjeldus ilmus „Raadios“ nr. 163—165.

O. P. Tartu. Moodsa superi kirjelduse avaldamisega on terve rida raskusi. Superit, kui selle all mõeldakse tõesti head ja moodsat superheterodüüni, ei saa kuidagi häälestada ja viimistleda ilma terve rea keeruliste ning kallite mõõteriistadeta, milliseid võib endale lubada ainult suurema raadioaparaatidetoostuse hästi sisustatud laboratoorium, kuid mitte kunagi amatöör. Avaldades moodsa superi kirjelduse, võtaks „Raadio“ sellega enesele väga suure vastutuse, sest enese võimeid ülehindavaid ehitajaid leidub alati ohtrasti ja seetõttu just sarnase raskeltteostatava kirjelduse ilmumise järele oleks pettunud liiga palju. Teine takistav põhjus on veel see, et praegu ei suuda tööstusedki endid küllaldaselt varustada üksikosadega, kuidas saaksid siis veel amatöörid omale muretseda vajalikkude omadustega üksikosi; ärid on praegu tarvitavamatest artiklitest üsna tühjad, kuna tänavu on ehitustegevus raadio alal osutunud palju elavamaks, kui seda keegi võis ette aimata.

Kui ehituskirjeldus avaldada mingisuguste valmis poolide jaoks, aitab see küll väga palju ehitamist kergendavalt, kuid ei kõrvalda siiski kõiki raskusi, mis moodsa superi häälestamisega seoses ning amatööraparaatide häälestamine on pealegi töö, millega ei taha ükski suurem töökoda meeleldi tegeleda. Nagu eelpool

tähendatud, leidub kahjuks liiga palju enese võimeid ülehindavaid ehitajaid, kes ka parima ehituskirjelduse järele oskavad kokku murksida sellise aparaadi, millele ei suuda ka parim eriteadlane parima tahte juures hinge sisse puhuda. Kahjuks esineb pealegi nähe, et ehitajad on liiga agarad omal käel ette võtma igasuguseid endale ülejõu käivaid muudatusi ehituskirjeldusis ja seetõttu satutakse ummikusse, kus enda troostiks saadetakse lõpuks „Raadio“ tehnilise kirjakasti toimetajale kiri resolutsiooniga, et see kirjeldus üldse kuskile ei kõlba ja on ajakirja torgatud ainult rahva narrimiseks.

Kõige eelmainitu peale vaatamata püüab „Raadio“ toimetus siiski mõne moodsa superi ehituskirjelduse eest lähemal ajal hoolitseda, püüdes muidugi avaldada kirjeldust, mille järele ehitamisel oleks võimalik kasutada võimalikult rohkem valmis üksikosi ja sellega ehitajate tööd kergendada.

Mis puutub Teie teistesse soovidesse „Radio“ sisu suhtes, püüab toimetus nendega võimaluste kohaselt arvestada.

„Marconi“. „Raadios“ nr. 64—67 avaldatud ehituskirjelduses võib madalsagedustransformaator olla vahekorraga 1 : 3 kuni 1 : 5. Suuremat pole soovitat kasutada, sest siis kannatab häälepuhtus, kuid väiksema vahekorra juures jääb hääletugevus väikeseks. „Marconi“ lampidest võite selles aparaadis kasutada esimese lambina HL2 ja teisena L21 — need on nimelt 2-voldilise küttepingega lambid. Nende lampide hind on 4 6 krooni.

J. D. Viljandi. „Raadios“ nr. 163—165 kirjeldatud vastuvõtja on ka kolmelambilisena veel läbi ja läbi moodne aparaat, nii et pole mõtet lähemal ajal uue kolmelambilise ehituskirjelduse avaldamiseks. Muidugi võite E. Davidovi kahelambilises ka M14 ja MPT4 kasutada; need on moodsamad lambid kui E424 ja B443 ja annavad seetõttu kahtlemata paremaid resultate kui viimased. Kaudselt kõetavale lõplambile tuleb loomulikult anda eelpinget nii, kui nr. 163—165 kirjeldatud vastuvõtjas. Alaldajalambi küttemähise võiks te kerida ka 1-he mm jämedusest traadist.

K. V. Tartus. Seda transformaatorit võite kasutada küll nr. 94—96 kirjeldatud vastuvõtjas. Osutub küttepinge kõrgeks, võite seda vähendada küttemähise keerduarvu vähendamisega, kuid arvatavasti pole Teil mingit vajadust keerduarve muuta, sest pinged on sellel transformaatoril arvatavasti küllalt täpsad ka selles aparaadis. Kapsleid võite tinaga joota ja ka niikeldada.

P. A. Viljandis. Seda võib juhtuda küll, et alul töötama hakates töötab aparaat hästi, kuid hiljem, mõne või mõnekümne minuti pärast, hääletugevus langeb. Seesugune nähe ilmneb mõnikord vanematüübiliste lampide juures, kui need on juba kauemat aega kasutusel olnud. Taskulambipatareidega ei saa küll kuidagi lampide kõlvulisust proovida; nendega võite lampe ainult läbi põletada. Aparaat võite tööle panna ka kõrgesagedusastmeta, ühendades antenni näiteks juhtmega, mis läheb varivõrelambi anoodile. Teie vajaliku varivõrelambi hind on Tallinnas 16 krooni.

„Rio Narva“. Tehnilises kirjakastis ei ole kahjuks võimalik transformaatori arvestust anda.

T. T. Aseris. Teie skeemile ei saa soovitud märkusi ja parandusi teha, sest siis läheks see niivõrd kirjuks, et oleks vaevalt veel kellegile arusaadav. Üldse soovitame Teil seda aparaati mitte kahevõrelampidega, vaid harilikude ühevõrelampidega valmistada ja nimelt uute 2-voldilise küttepingega lampidega. Voolukulu on siis kõige väiksem ja tagajärjed kõige paremad. Kahevõrelambid on oma aja juba ära elanud ja ei leia enam moodsates aparaatides kasutamist.

Väljaandja: Üleriiklik Eesti Raadioühing
Vastutav toimetaja: L. Mühlbach

Kivitrükikoda J. Männik

Tallinnas, Soo 23, tel. 436-86

Valmistab igasugu värvilisi trükiteid paberil
Töö kiire ja korralik / Hinnad vastutulelikud

Kõige soodsamini
ostate prillid jatei-
sed optikakaubad

H. BEM

optikaärist

TALLINN, KUNINGA 6 (Güntheri kõrval).

Igasuguste terade teritamine.

KLISHEETOOSTUS

ARTUR HAAV

TALLINN, S. KARJA 21

KÕNETRAAT 456-48

Joon-, võrk-
ja
mitmevärvilised
KLISHEED

AMERICAN BOSCH

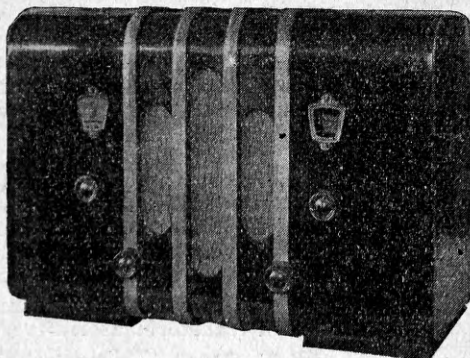
Ameerika lemmikaparaat

**MUDEL
367**

MEIE RAHVAPÄRASEIM SUPER

4-lambiline super, 5-es alal-
daja
Lainealad 200-550 m. ja
400-2000 m.
Helivarjundi reguleerija
Suur dünaamiline valjuhääldaja
Tõstab alalisel ja vaheldu-
val voolul 110 V ja 200 V
Ei vaja välisantenni
Äärmiselt selektiivne
Võtab vastu kuni 90 jaama

Kr. 190 Kr. 200

**MUDEL
375**

Võidab alati võistlusel
Tõsine kvaliteetaparaat
Selektiivne
Erakordselt loomutruu
ülekanne
Lihtne käsitlemine
Nägus poleeritud
pähklapuu kastis

Kr. 290

MEIE RIKKALIK VALIK:

Blaupunkt 4W9 . . .	Kr. 520.-
" 4W6 . . .	425.-
Lorenz Senior . . .	475.-
Emerson 38 . . .	250.-
" 250 LW . . .	190.-
" 23 . . .	125.-
Vefar 2-lamb. . . .	140.-
Irv 2-lamb. . . .	76.-
Toko 35 pat. ap. . .	115.-
Võlur 4 " " . . .	170.-

Ja veel terve rida teisi

A.-S. TORMOLEN & Ko. TALLINN

RAEKOJA PL. 17

TELEFON 428-06